

Žinios iš Lietuvos

PAMIRŠTUOJU

KLAUSIMU

Kelių metų laikotarpį iš Lietuvos emigravo į Braziliją, Argentiną ir kitus kraštus daug tukstančių žmonių. Tai daugumoje darbo žmonės, kuriems savo tėvynėje nelenta buvo taip susitvarkyt, kad turėtų užtikrintą duoną. Geresnių gyvenimo sąlygų jiems teko ieškoti su didele rizika už jurų, nežinomose kraštuose. Keliaavo ir tebekeliauja darbininkai, uklinkininkai, o jų pavyzdį pradėjo sekti inteligentai. Išsivėję į Pietų Ameriką pasidarė mūsų masiniu reiškinium, kuris juo toliau, juo labiau plečiasi. Butų bergždžias ir naivus darbas stabdyt išsivėję patetiškais sukiais apie tėvynės meilę, kaip tai daro mūsų ofisioziški žmonės. Išsivėjęs priešastys glūdi ekonominėje ir socialinėje mūsų krašto struktūroje.

Jeigu mes nesugebėjome ar neįsigaikėjome pašalinti skurdo ir nedarbo priežastis, kurios varo žmones į Brazilijos pelkes,—tai dabar valstybės pareiga yra padėti savo piliečiams nuvykti į emigracijos vietą ir ten neprazūt.

Tačiau drąsiai galima pasakyti, kad ligi šiol šioje srityje beveik nieko nedaroma. Pas mus į išsivėję žiurimą, kaip į kažkokį atskaluną, kuriuo valstybė neprivalo rūpintis.

Todel didžiausia mūsų išsivėjų dauguma keliauja į tolimus kraštus palikti "Dievo valiai." Čia nebekartosime pasakojimų apie tai, kokią sunkią padėtį patenka mūsų žmonės Brazilijoje ir Argentinoje. Važiudami jie pakliuva į įvairių išnaudotojų rankas ir tampa jų beteisiais vergais. Išsivėję neturi nei tikslų informacijų apie tuos kraštus, į kuriuos jie važiuoja, nė palydovų, nei pagelbos atvykus vietoje. Yra gana daug išsivėjų, kurie, pardavę savo ukius Lietuvoje, važiuoja į Braziliją žemės ukium verstis, perka ten žemes per įvairių spekuliantų bendroves ir, pagaliau, nieko nesukurę, daug nustoje, apvilti grįžta Lietuvon.

Reikia konstatuoti faktas, kad lietuviai išsivėję visų mažiausiai yra aprupinti. I-tahijos, Vokietijos ir net Lenkijos išsivėję padėtis šiuo atžvilgiu yra kur kas geresnė. Valstybėse, kur išsivėję iš jų plaukia, vyriausybės tuoj globoja išsivėję ir teikia jiems visokeriopos pagelbos, tiek išvažiuojant, tiek tvarkantis vietoje. Be konsulatų visur yra atatin-kami biurai, kurie teikia informacijas ir padeda išsivėjęms orientuotis nežinomose sąlygose. Iš anksto į Braziliją ir Argentiną siunčiami prityrę žmonės, kurie apžiūri vietas, kur gali but sukurtos emigrantų kolonijos. Duodama išsivėjęms ir medžiaginė parama. Pastaruoju metu Italų vyriausybė nutarė atkreipti dėmesį į italus išsivėjęs Pietų Amerikoje, kad

padėtų jiems tenkinti savo medžeginius ir kultūros reikalus. Užtat tų valstybių išsivėję nuolat jaučia, kad tarp jų ir jų apleistos tėvynės yra ryšiai, kad jie nėra kaž kokie atstumtieji, vienas del to, kad nenorėjo skurst savo tėvynėje.

Lietuvių išsivėjų padėtis Pietų Amerikoje galima palyginti tik su mūsų emigrantais, kurių SSSR valdžia nepripažįsta savo piliečiais. Toks nesirūpinimas išsivėjais veda ir ves į jų nuskurdimą ir, pagaliau, išsivėjimą.

Esant tokioms aplinkybėms išsivėję nutraukia visus ryšius su Lietuva.

Bet tas tai Lietuvai visai nenaudinga.

Visiems gerai žinoma, kad santykiai su šiaurės Amerikos lietuviais gerokai atšalo. O jie ne mažai prisidėjo materialiai ir moraliai prie Lietuvos valstybės atstatymo.

Pravartu būtų pastatyti klausimą, kaip žiūrės į mus dabartiniai apleistieji išsivėję, jei kada nors mes šauksimes į juos?

Juk tik kvailas gali pranašaut, kad visos sunkenybės jau yra išgyventos.

Išsivėjų klausimas Lietuvoje šiandien yra svarbus valstybės ir tautos reikalas. ("Liet. Žinios")

SUGAVO LENKŲ ŠNIPUS

Šiomis dienomis apie Mariampolę kriminalė policija susėkė ir sulaukė lenkų žvalgybos agentus Žatkauską Povilą ir Rudoką Petrą. Pagautieji nurodė daug kitų lenkų agentų, siunčiamų Lietuvą iš Lenkijos šnipinėjimo tikslais. Betardant suimtuosius šnipus paaiškėjo, kad jie rinko žinias apie mūsų kariuomenę ir šaulius. Jie surašinėjo, kur randasi šaulių būriai, būrių numerius, vadų pavardes, gyvenamas vietas ir kitą.

PARODOS PROVINCIJOJ

Žemės ukio ministerijai padedant, pradėdamos ruošti rajoninės žemės ukio ir gyvulininkystės parodos provincijoj. Žemės ukio rumai paskyrė dideles sumas pašalpoms ir premijoms. Parodos ruošiamos: rugsėjo 11 d. Seirijuose; rugsėjo 30 ir spalio 1 d. Dusėtuose; rugsėjo 23 ir 24 d. Rokišky; rugsėjo 14 d. Lazdiujuose; rugsėjo 3 d. Plungėj; spalio 1—2 d. Ukmergėj; rugsėjo 25-26 d. Utėnoj. Parodos laikas Kybartuose dar nenustatytas. Šiauliuose bus plati gyvulininkystės paroda.

MOKESTIS UŽ MOKSLĄ

Ministerių kabineto nutarimu mokestis už mokslą nustatytas: vidurinėse mokyklose 75 lt. per metus, pirmose 4-ose aukštesniųjų mokyklų klasėse — 100 lt., kitose mokyklų klasėse—150 lt., vidurinėse amatų mokyklose— 75 lt., mokytojų seminarijose— 100 lt., Universiteto po 100 lt. už semestrą.

Be to, imamas mokestis už pratimus laboratorijose ir klinikose.

VILNIUJ TIKTAI 338 RADIO IMTUVAI

Užsienio spauda praneša, kad Vilniuje su 200,000 gyventojų yra tik 338 radio abonentai. Kaune, kur yra 100,000 gyventojų, yra daugiau 2000 registruotų radio abonentų.

Ivairios Žinios

Naujos gydytojams teisės

London, Ang. — Pranešta, kad Čekoslovakijoje ketina įvesti teises, kad gydytojams būtų leista priartinti mirtį ypatų, sergančių neišgydomom ligom ir suteikt jom mirtį be skausmo. Ligos diagnozas turi but nustatytas nemažiau dviejų gydytojų. Tam pačiam įstatyme paminėta apie prašalinimą baismės už pagelbėjimą kam nors nusižudyt.

Latvijos streikas nepavyko

Ryga, Latv. — Latvijos komunistai ruošė sukelt visuotiną streiką iš priežasties valdžios uždarymo radikaliskiausių Trades unijų. Policija gavusi informacijas iš anksto pasirupino streikadarius apmaldint. Kitos darbininkų unijos streikui nepritarė.

Negali siųst kariško laivo

Moskva, Rus. — Sovietų valdžia atsakė Anglijos valdžios prašymą pasiųst karišką laivą į Leningrado uostą, parvežimui lavonų nuo ištraukto iš po vandensio submarino L-55. Rusijos valdžia paaiškino prie tam, kad nesipriešintų siuntimui kariško laivo bent katarai šaliai, esančiai su Rusija draugiškoj santaijoj, bet su Anglija diplomatiniai ryšiai pertraukti.

Italija pakėlė savo submariną

Roma, Ital. — Italijos laivynas pakėlė iš vandens savo nuskendusį submariną. Visi esanti duje submarino žmonės buvo uždusę nuo chlorino gazo. Jie buvo vandenyje 37 valandas, bet niekas gyvas neišliko. Submarinas buvo nuskendęs 135 pėdų vandens gilumoje.

Nužudė beprotį vaiką

Leningrad, Rus. — Leningrado teisme buvo vedama byla lakuno Orlovskio, nužudžiusio savo trijų metų sunų. Vaikas pripažintas gydytojų nesveiko proto. Vaikas užaugtų bepročiu ir butų vien sunkumu žmoni-jai. Orlovskis darė tą su patarimu savo žmonos, kukdikio motinos. Orlovskis nuo baismės paliuosuotas.

Išdavė suokalbj

Mexico City, Mex. — Septynios moterys ir penki vyrai, visi katalikai, tapo policijos areštuoti kaip nužiūrėti suokalby, nužudyt prezidentą Calles ir Obregon. Vienas iš suimtyjų Rafael Vidal 22 metų, teisių studentas buk prisipažino, kad pirmiau areštuota vienuolė, motina Concepcion rodė jam paveikslų t i k y b o s

"kankinių" ir ragino ruošti naują grupę "kankinių." Policija sako buk jie ruošė nunuodint Calles ir Obregoną užnuodintom spilkom laike šokių mieste Celaya. Planas išsprogdynt tiltą prie Celaja, atmetas kaip nepraktiskas. Kiek yra teisybės šiuose padavimuose, sunku tikrai suprast.

Rumunijoj dar yra ragany

Vladimirovac, Rum. — Anujka de Poshtonja 90 metų amžiaus rumunė, tapo policijos areštuota už pagelbėjimą moterim žudyt savo vyrus. Boba mokiėjo taisyti lėtai veikiančius nuodus, kuriuos per 50 metų pardavinėjo įvairiom norinčiom atsikratyt savo vyrus moterim. Policija susekė 20 vyrų mirusių nuo neišaiškinamų ligų. Vėliausias atsitikimas privedė prie areštavimo Anujkos ir kelių kitų ypatų.

Grekija turės savo Monte Carlo

Athens, Grekijoj. — Grekijos valdžia planuoja pakeist istorinį Achilleion ant Korfu į lošimo resortą, panašų Monte Carlo. Austrijos karalienė Elzbieta pastatė Korfu palocių vėliau, pardavė Vokietijos kaizeriui Wilhelmui Grekijos valdžia atpirko jį už \$200,000. Privatinė korporacija ketina sudėt -2,000,000 įtaisymui resorto, kuris greitu laiku gali apsimokėt.

Antras Landru

Paryžius, Franc. — Per-eitais metais nubaustas mirčia už nužudymą keliolikos savo pačių turi pasekėja. Žinomas po keliom pavardėm tulas Rey tapo areštuotas už nužudymą keletos moterų, kurių lavonus policija surado. Moteris Rey viliojo ją žadant vestis, o apsiavedęs ir išviliojęs iš jų turtą jis savo aukas žudė ir lavonus slėpė. Apart šio darbo Rey užsiimdavo ir kitokiom apgavystėm ir vavgyste. Tulą laiką jis gyveno Afrikoj.

Laivas nuskendo

Folkestone, Ang. — Francijos garlavis Daphne susidurė su Vokietijos laivu Passat Anglijos kanale ir nuskendo 20 mylių nuo Dungeness. Laivo Daphne kapitonas, jo žmona ir 20 jurininkų tapo išgelbėti ir perkelti ant Passait, kuriam susidurimas su Daphne daug nekenkė. Daphne nuskendo keliom minutom sekant žmonių išgelbėjimą.

Traukinys užėjo ant automobilio

Millville. — Viena ypata tapo užmušta ir penkios sužeistos, kuomet New York, New Haven and Hartford traukinys užėjo ant automobiliaus prie Millville Heights skerskelio. Visi automobilije važiuojanti nukentėjo šiame atsitikime. Ponia Mary Wiggins 30 metų ant vietos užmušta, kiti randasi ligoninėj sunkiame padėjime. Automobilis važiuavo iš Fall River į Greenfield.

Iškastas obuolis išdavė vagis

Breslau, Vok. — Gana nepaprastas atsitikimas išdavė policijai vagi. Kuomet keli vagys išgavo į tulą butą ir apvogė jį vienas iš jų pamatęs ant stalo gražų obuolį neištrivojo jo neragavęs. Vos įleides į vaisių dantis, vagis išsišiepęs metė j žemę. Mat, obuolis buvo padarytas iš muilo. Policija radusi numestą obuolį vėliau surado ir dantų ženklų savininką.

Apjuokė fašizmą

Berlynas, Vok. — Italijos fašizmo sistema kontroliuojanti parlamentą tapo apjuokta posėdy Tarptautinio parlamentarinio suvažiavimo. Prof. Arrigo Solmi rektorius Pavijos universiteto bandė apginti fašizmą kaipo parlamento reformą, tačiau tas iššaukė iš pusės konferencijos narių vien balsų juoką.

Lėks iš Varšuvos į Chicago

Varšava, Lenk. — Trys lenkai karininkai ketina skrist iš Varšuvos į Chicago. Stanley Adamkiewicz, Chicagoj, gavo pranešimą, kad lakunai netrukus iškeliaus.

Levine ir Acosta skrenda į Ameriką

Croyden, Ang. — Charles A. Levine ir Bert Acosta atkrido iš Breslau naujai nupirktu Levino orlaiviu "Oro Karalienė." Levine ir Acosta daro bandymo keliones

deliai išmėginimo naujo orlaivio Junkero darbo, kuriu ketina lėkt į Ameriką. Amsterdame lakunai turėjo nusileist iš priežasties nepatogaus oro. Panelė Maribel Boll, pasirizūs keliaut su jais per Atlantiką, tačiau, kuomet jie lėks dar nenu-tarta.

Petropavlovsko kalėjimas taps muziejum

Leningrad, Russ. — Politinių nusidėjėlių kalėjimas, Petropavlovsko tvirtovėj bus pakeistas į muziejų. Per ilgus metus caro režimu kankinosi tame kalėjime politinių pažiurų aukos. Jame yra kambariai žemiau upės Nevos vandens paviršiaus. Pasmerktas miriop kalinius skandydavo tuose kambariuose nuleidžiant į vandėnį per pritaistas tam tikslui duris. Marmuro lentos su užrašais nužudytų vardais bus galima pamatyti. Kitaip ta vieta vadinasi Šlisselburgo tvirtovė. Muziejus bus atidarytas 29-tą rugpjūčio.

Ankstyvas sniegas

Trebizond, Turk. — Pirmu kartu atsitiko Turkijos isto-

rijoj, kad sniegas pasirodė rugpjūčio mėnesy. Kuomet Konstantinopolis ir Angora dar kepa po karštais saulės spinduliais, šaltis ir sniegas aplankė Gumush — Khane klonį ir beveik po visą Trebizondo provinciją. Šaltis buvo taip didelis, kad 12 žmonių mirtinai sušalo. Rado keletą sušalusiu piemenukų kartu su sušalusiais gyvuliais. Mahometonų fanatikai mano, kad tai Dievo bausmė už naujus įvedimus, kuriuos dabartinė valdžia ir pažangesni piliečiai bando įvykdyt.

REUMATIZMAS

Skausmas Pašalinamas su Red Cross Kidney Plasteriu.

Pagelba nuo aštrių, tarsi pello skausmų, nušipusių, nesiliaujančių Reumatizmo skausmų — kurio kentėjai taip nori. Ir jūs galite jį turēt. Tik panaudokite Johnson's Red Cross Kidney Plasterį prie skaudamos vietos. Jūs busit nustebinti ir patenkinti greitu komfortu, kurį jis teikia. Jis šildo ir švelnina apimtas vietas, sulauko skausmus ir diegimus, sulauko uždegimus ir pašalina skausmus išstintuose, skausmingam kune ir sąnariuose. Jis švelniai masažuoja kung kiekvienu judėsiu, ir jo gyduolė nuolat sunkiasi per odą į kuno audinį. Nekenkė Reumatizmo agonijos nė vieną kitą dieną. Jūs galite gaut greitą, puikią pagelbą artimiausioje vaistinėje, jei tik pareikalausit Red Cross Kidney Plaster su raudona flanelė užpakaly.

DAINOS IR JUOKAI
 "Margutis" kviečia tamstą tuojaus užsirašyt juoko ir dainų su gaidomis laikrašči. Kaina 75 centai metams. Kas prisius \$1.00, tas gaus "Vanago Plunksną" ir "Snapą".
 Antrašas—
"Margutis," 3241 So. Halsted Street, CHICAGO, ILLINOIS
 Redaktorius-Leidėjas: Art. ir Komp. A. Vanagaitis.

Užbaiga PIKNIKO

Iš priežasties lietaus pereitą Sekmadienį Amerikos Lietuvio Pikniko užbaiga bus rugsėjo 9 tą dieną ant p. Bieliausko Farnos.

Važiuojant nuo Worcesterio į Websterį, reikia suktis tuo keliuku, kuris eina nuo GASOLINE STA., prie orlaivių stacijos už OXFORD, MASS.

Piknikas prasidės biskį anksčiau, delto, kad die-na labai trumpa; todel prasidės nuo 10 VALANDOS. PRIEŠPIET BUS ATLIKTI TRAUKIMAI, GRAŽUOLIŲ KONTESTAI, LENKTYNĖS, ir visi kiti dalykai.

Visus labai gražiai užkviečia,
 "AMER. LIETUVIO" ADM.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAUGOJIMAS

VERGIJOS ANTSPAUDAS

Gyvent nepriklausomu gyvenimu, nepareinant nuo svetimos įtakos, nėra lengva. Žmonės, pratę ilgi kiems vergaut, papranta ilgainiui prie tos vergystės, ir nepasigenda laisvės, atvirščiai: atgavę laisvę, jie kartais net ima ilgėtis savų ponų, savo jungo, kuriam traukt tereikėjo turēt stiprius raumenys. Kai rusiškosios senovės giminės panori susitvarkyt, jie terado vieną išėjimą: pasirinkt sau ponus iš svetimo krašto. 862 metais jie, laisvi žmonės, savo iniciatyva lenkia sprandus prieš Norvegijos vergus: "Eikite mūsų valdyt, eikite viešpataut mūsų krašte, nes patys nesutvarkome." O kai vėlesniais laikais buvo išvaduoti šiaurės Amerikos laukiniai gyventojai iš vergijos, jie daugiau buvo pasipriešinę naujajai tvarkai: mat jiems pagailo ponų, kurie tvarkė už juos jų pačių gyvenimą.

Tie pavyzdžiai rodo, kad nepriklausomybė reikalauja iš tautos tam tikros kultūros ir tam tikros praktikos valdyt, gyvent nepriklausomai. Mums, pavergtosios Lietuvos vaikams, tapusiais laimingai nepriklausomais, pratusiems sunkų jį jungą vilkt, šiandien irgi reikalinga persilaužt, reikalinga pasijaut dvasioje laisvais savo krašto piliečiais. Nešiojomės širdyje amžius nepasitikėjimą savo valdovais, dantis sukandę kentėjome ir laukėme valandos, kada atsibus tėvynės sunęs, didžią pareigą atminę.

Nepasitikėjimas valdžia, atsimitimas nuo savo krašto valdžios, sudarant atskirą konspiratinį savo gyvenimo kampelį, tebėr dar ne visai išrautas iš mūsų širdžių. Daugelis vis dar nepasitikime savo valdžia, stengiamės kur galėdami kartais ją ir prigaut.

Dalykas nenormalus. Mes šiandien turime but laisvosios Lietuvos vaikai, turime kurt bendrąjį frontą, kuris apgintų mūsų nepriklausomąjį gyvenimą, kuris tą gyvenimą tobulintų ir ugdytų.

Fizinis tautos auklėjimas ir savarankiškumas

Jau senovėje praktiškai pastebėta, o vėliau ir moksliskai įrodyta, kad kunas turi daug įtakos žmogaus sielai. Juo stipresnis, juo labiau užgrudytas, juo daugiau fiziškai išlavintas, juo higieniskiau išugdytas yra žmogaus kunas — juo lengviau yra išugdyti tame kune morališkai, intelektualiai ir valiskai stipri siela. Senovės, gyvenę amžius prieš Kristų, spartiečiai tą tiesą labai griežtai vykdė gyvenime: ten fiziškai nesusitvarkęs žmogus neturėjo nė teisės gyvent savo tėvynėje.

Fiziškų žmogaus pusę, bendrai imant, yra gerokai susmukus mūsų amžiuje. Vietomis tas fiziškas smukimas yra pasiekęs net degeneracijos, išsigimimo laipsnį. Tai gerai yra supratusios, gali sakyti, visos tautos. Visur šiandieną daug

dėmesio kreipiama į vadinajamą kuno kultūrą, į tą kiautą, nuo kurio pareina ir patys branduolys.

Nepriklausomai tautai ta be galo svarbus uždavinys: stiprinti fiziškosios iegos atėinančių kartų, sulaukyt gresiantį degeneraciją. Čia visos tautos, jos vadų ir kiekvieno tautiečio skyrium pareiga yra veik dviem atvejais: kratytis negerais įpročiais, fiziškai naikinančiais tautos egzistenciją, ir sudaryti fiziškoms tautos iegoms geresnes sąlygas, kuriomis tos iegos galėtų dirbt.

Vokiečių kariuomenės buvimas Lietuvoje įskiepjo kai kaim naujų palaidų pavėlų ir jaunuomenės bendrai atskirų žmonių santykius. Mums reikia prisimint, kokie esame buvę prieš karą metus ir išmest visuotinė opinija tai, kas mums primesta iš šalies, kuo suteršta ir mūsų kunas ir siela. Rubų, pramogų ir etiketo moderniškumas, griaudamas mūsų papročius, dažnai griaua mus ir fiziškai; ir čia turėtume but daugiau savaimingi, turėtume kratytis ir šiuo atvėju vergiškumu.

Papročiai, rodosi, paprastas dalykas, bet jie yra be galo svarbūs tautai; nuo jų tinkamumo, sveikumo pareina tautos tiek fizinė, tiek moralinė gerovė.

Kad papročiai būtų geri, sveiki ir savaimingi, jie turi but susiję su tradicijomis, su tautos praeitimi.

Tautinė sąmonė tik tada gali but sveika ir tik tada tegali kaip reikiant orientuotis, kada toje sąmonėje gyva yra savos tautos praeitis.

Tautai lengviau yra sąmoningai gyvent kai ji turi išlaikiusi dvasinį tėvų palikimą, iš kurio visų pirma pažymėtina tėvų kalba ir jos paminklai — dainos, patarlės.

Neduodami išnykt žmonių tarpe tautosakos tradicijom, mes turime šitaip pat elgtis ir bendrai su lietuviška dailė. Ir vis vien, kurios būtų toji dailės rūšis — kryžiai, audiniai ar kanklių muzika — ji turėtų tobulėti žmonėse ir stiprinti tautinius jausmus, tą butiną tikros tautinės sąmonės pagrindą.

Žinoma, visa tai toli gražu nereiškia, kad mes, stiprindami savo nepriklausomybę, turėtume grįžt prie primityvios savo kultūros, kad tuo budu bent pusė tukstančio metų nutoltume nuo bendrojo Europos progreso. Visa tai tik patvirtina, kad norėdami but tikrai nepriklausomi, turime visose savo gyvenimo srityse rodyt juo daugiau iniciatyvos, juo daugiau turime originalūs but.

Žodžiai ir darbai

Taudoje butina yra drausmė ir vaidomasis sumanymas. Kiekvienas turi but savo rūšies sumanus dirigtas ir drauge klusnus dirigtas vykdytojas. Tik šituo atvėju vykdydami įsakymą, mes jį vykdysim sąmoningai ir todėl labiausiai

produktingai; tik šituo atvėju žuvus vadui nežus kariuomenė, nes tuoj atsiras to vado vietininkas. "Karo laimėjimas" — sako Napoleonas — "mažiausia pareina nuo kariuomenės gausinumo ir daugiausia nuo to, kad jos dalys būtų kaip reikiant suorganizuotos ir drausmingos."

Be galo didžios reikšmės turi tautos nepriklausomybei pavyzdys. Juo sąmoningasis yra tautos sunus — juo skaisčiau turi spindēt jo morališkas ir tautiškas pavyzdys visuomenės akyse. Reikalaujami iš kito tvarkos, sąmoningumo, tautinio susipratimo, turime patys kiekviename žingsnyje duot savo rūšies pavyzdžių.

Kad galėtume patys pavyzdžiais išvirst ir iš kitų pasimokyt, privalome visų pirma darbo, darbo ir darbo. Musų tautos gyvenimas įvairių kitų tautų jungo buvo sulaukytas daugiau kaip puse tukstančio metų. Musų tautiniai kultūros dirvonai reikalauja gerokai ir trašų, ir arklio gero ir arklių stiprių, ir mūsų pačių raumenų ir smegenų. Turime visų pirma suprast susidariusį padėjimą, suprast savo tautos ir tėvynės praeitį ir dabartį turime suprast savo pareigas. Bet to maža: turime pamilt tą savo tautą ir tėvynę su visais jos gerumais ir negerumais. Ir vis tik tai visa tai nueis niekais, jei nesimsime atsidię dirbt tėvynės darbą.

Tautų bendravimas

Tačiau butume perdaug vienusiškai, jei užsiskleistume siaurose tautiškosios ribose, jei atsitvėrę kiniška tvora nuo pasaulio, pamirštume apie visa, kas ne lietuviška. Siekdami savo nepriklausomybės, turime gerbt ir svetimą nepriklausomybę, svetimą savaimingumą. To maža: ką dirbdami savo tautai, turime atsimit ir kitas tautas, kad ir joms mūsų darbai galėtų but naudingi. Čia turėtume tvarkyt Emanuelio Kanto dėsniu: "Elkis taip, kad tavo elgimosi principas galėtų tapt visiems privalomu įstatymu."

Lygiai taip pat, kaip vienos tautos atskiras žmogus turi derinti savo žygius su kitų tos pačios tautos žmonių žygiais, nes bendrai siekiami idealai padaro ir atskirą žmogų laimingą, — taip žmonių atskiros tautos turi derint savo žygius su kitomis tautomis, nes tik bendrai siekiami idealai padaro ir atskirą tautą laimingą.

Ideali tauta yra toji, kuri moka išsilaukyt aukso viduryje: kuri moka save tinkamai gerbt, kuri moka ganėtinai but veikli, sumani ir drąsi — tai viena, ir antra — kuri moka ir kitas tautas gerbt, kuri randa ko iš tų kitų tautų pasimokyt, pritaikyt savo gyvenimui.

Mums, gyvenantiems nepaprastomis sąlygomis nepriklausomą tautos gyvenimą, svarbu daugiau už kitus pagalvot del nepriklausomybės kelių tautoje. Maryti, kad tautos nepriklausomybės keliaus surast yra žmonių ir be mūsų; kad mums tereikia rupintis savo as-

Amerikos Žinios

Tennisio čempionė

Forest Hills, N. Y. — Pamelė Helen Wills, neseniai sugrįžusi iš Europos, kur pasižymėjo sumušus rekordą savo tenniso žaidimu ne ilgai gavo pailsēt. Dabar ji gina savo čempionatą žaidiant su geriausiais šios šalies tenniso ekspertais. Kol kas jai pavyko pralenkt kitus.

Byrd iškeliavo į pietinį ašigalį

New York. — Nuo senai ruošiamą kom. Richard Byrd ekspedicija į pietų žemgalį, išplaukė iš New Yorko uosto į tolimą kelio-

mens dalykais, pamiršus apie bendrus tautos kelius; manyt, kad tik valdžios žmonėms, aukštesiems valdininkams ir diplomatams tederu kvaršinti sau galvą del tautos nepriklausomybės stiprinimo ir tobulinimo butų, — šitaip manyt būtų labai klaidinga. Tik toji tauta suprato savo nepriklausomybės reikšmę ir visą prasmę, kurios kiekvienas tautietis skyriumirvisi kaip vienas yra susirupinę savos tautos likimu, jos gerove, jos sveikata. Tokie mes bukime visi aliai vienas, laisvos ir nepriklausomos Lietuvos vaikai. Z.K. (Iš "Trimito")

ATSISAUKIMAS

I DRAUGIJAS

Šale daugybės mūsų lietuvių įstaigų dar viena reikalinga ir svarbi įstaiga išauga. Tai Lietuvių Šv. Kryžiaus Ligoninė, kurios sienos jau pastatytos ir jos vidus yra rengiamas. Apie pradžią lapkričio mėnesio jau reikia but prisirengusiems prieš šventinimui.

Šv. Kryžiaus ligoninės pašventinimas — tai bus nepaprastas įvykis mūsų tautos istorijoje, delto privalu, kad jis būtų labai iškilmingai pažymėtas. Tai gali padaryt mūsų gerbiamos draugijos, kurios tiek daug jau yra dirbusios tautiškosiose ir visuomeniškose darbuose.

Ligoninės tikslas neskiria nė vieno žmogaus. Ji visiems yra reikalinga. Delto iš šį darbą, kaip ligoninės pašventinimo, taip ir rinkliavos, yra prašomos visos draugijos ir visi lietuviai.

Tamstų gerbiama draugija nuoširdžiai yra prašoma in corpore pašventinime dalyvaut ir prie rinkliavos (vajaus) savo darbu ir patarimais prisidēt. Tamstų kolonijoje yra sudaryta tiems darbams laikinas skyrius, į kurį prašoma siųst savo atstovus, kad būtų galima pastoviai jį perorganizuot — t.y. vajaus laikui.

Pašventinimo ir vajaus planai, savo laiku draugijoms per skyrių bus priduoti. Tilps apie tai informacijų ir spaudoje. Jei gerbiamieji turėsite naudingą tam reikale sumanymą, busime už tat dėkingi.

Tat, nuoširdžiai prašome į talką. Su aukšta pagarba, Vajaus Egz. Komitetas.

nę ledlaužinių laivu City of New York. Už 70 dienų nuo išplaukimo, ekspedicija, jeigu viskas gerai klosis, atvyks į Naują Zelandiją padarius 7000 mylių kelionės. Ekspediciją išlydėjo New Yorke didelė minia žmonių tarpe kurios buvo daug žymių ypatų.

Žinia nuo Švedijos lakunų

New York. — Per visą savaitę laiko nuo išlėkimo lakunų Bert Hassell ir Parker Cramer, žinomų po vardu Švedijos lakunų nebuvo nieko girdēt. Eric Palmer, mėgėjas, radio operatorius, pranešė, gavęs pranešimą nuo laivo Greater Rockford, kad lakunai sveiki ir randasi 50 mylių šiaurėje nuo New Foundland. Prašo pasijust pagelbą. Kitas pranešimas buk gautas Chicagoj skelbiantis tą patį. Tačiau radio ekspertai neužsitiki tom žiniom, kadangi esantis tom orlaivio radio aparatas KHAH, negali iš taip toli pasiekt Chicagoj arba New Yorką. Tad manoma, kad tai kokia nors klaida.

Worcesterio didvyriai

Worcester, Mass. — Pamelė Albina Osipavičaitė ir Harry Devine su oficiale iškilme priimti per Worcesterio miesto tarybą ir gyventojus, pasijuto centru viso miesto dėmesio. Didelė minia simpatizatorių pasitiko devintos Olimpiados žvaigždės ant stoties. P-lė Albina niekuomet nesitikėjo, kad tokiose jaunose savo gyvenimo dienose, pagarsės taip labai, kad visi laikraščiai didžiausiom raidėmis spaudintų jos vardą. Laiminga mergelė pataikiusi atnešt garbę savo miestui ir savo tautai. Lai jai viskas gerai klojasi iki giliai senatvei.

Banditai užpuolė iždininką

New York. — 4 apsiginklavę banditai užpuolė autobusų kompanijos iždininką John Bradley, kuomet jis priėmė darbininkų algų pinigų ir paleido jį keleto šuvių, apiplėšė ant nuo \$10,000 iki \$18,000 pinigų. Laikė užpuolimo ir vagių pabėgimo buvo paleista 20 šuvių. Keli pataikė į Bradley, bet nesužeidė jį mirtinai.

Kongresmanas Frothingham, mirė

North Haven, Me. — Massachusetts valstijos kongreschatovas Louis A. Frothingham iš Easton, mirė lovoj miegant ant jakto (laivo) "Winsome." Vėlionis mirė 57 metų amžiaus, nuo širdies ligos atako. Jis pabaigė Harvardo universitetą ir buvo patyrusis teisių žinovas. Pasižymėjo šios šalies politikoj kaipo veiklus republikonų partijos rėmėjas.

Sharkey negali muštis

Boston, Mass. — Jack Sharkey iš priežasties susižeidimo kojos priverstas buvo atsiskakyt nuo kumštynių Big Boy Peterson iš New Orleans. Kumštynės buvo ruošiamos ir skelbiamos ant pereito ketvirtadienio.

Sharkey gydytojas Dr.Kline raportavo kumštinių kovomisijai, kad jo ligonis negalės muštis per šešis mėnesius. Sharkey iš tos priežasties nustojo keliolikos tukstančių mokesties. Apart to, jis nustojo ir busenčių per tą laiką kumštynių pelno.

Plėšikų darbuotė

Chicago, Ill. — Penki gincluoti plėšikai apsiplėšė du bankų pasiuntinių tarpe Lawndale ir Divisions gatvių. Plėšikai dabojo, kol jie nešė pinigų iš state banko. Iš viso nunešė \$19,000 vertingom popierom ir valiuta.

Bankierius pateko kalėjimam

Fitchburg, Mass. — George Bridges, buvusias iždininkas Worcesterio Equity and Home Cooperative bankų iždininkas, tapo nuteistas keturių metų kalėjimo bausme už išėkvojimą apie \$80,000 bankinių pinigų. Bridges bandymas padengt savo deficitą, neteko viso savo turto, neteko vietos ir gero vardo, bet tas nepalengvino jam bausmės. Žmonės stovinti prie pinigų turi but labai atsargus kaip su jais pasielgt, idant nepadaryt bėdos kitiems ir sau.

Paralyžius platinasi

Boston, Mass. — Penki nauji apsigirmai, kudikių paralyžiaus liga, tapo reportuota valstijos sveikatos priežiuros departamentui. Apsireiškimai tos ligos buvo Cambridge, Lynn, Pittsfield'e, Watertown'e ir kitur. Iš viso nuo liepos iki rugpiučio mėnesiui Bostono apielinkėj buvo 51 apsigirimas.

Sacco ir Vanzetti agitatoriai areštuoti

Kansas City, Ka. — Dešimt International Defence Labor Uniono narių tapo areštuoti ir bus teisiami už kalbėjimą prieš šios šalies valdžią. Suimtieji kalbėjo per Sacco ir Vanzetti egzekucijos metinių sukaktuvių mitingą, jų pačių suruoštą.

Šeimos tragedija

Brooklyn, N. Y. — Penkiolikos metų mergaitė Marė Milašunaitė paleido į savo patėvį Juozą Meškauską keletą šuvių. Mergaitė skundėsi, kad patėvis ją persekioja, kad ji bandė jam atkeršyt. Kartu su dukteria pateko atsakomybėn ir mergaitės motina ponja L. Meškauskienė, kuri bandydama apgnt dukterį, pati šovė į vyrą. Ponja Meškauskienė paliosuota iki teismui ant \$5,000 užstato. Meškauskas už persekiojimą mergaitės buvo kartą areštuotas, bet teismas jį nuo kaltės paliosavo. Meškauskas guli ligoninėj nesunkiai sužeistas.

Išgelbėjo tėvą nuo sauzudystės

North Weymount, Mass. — Patrick Foley 55 metų dahidė butų sau kirviu susikirtes galvą, jeigu jo 13 metų sunus nebutų spėjęs laiku sulaukyt tėvo ranką. Tėvas ir sunus dirbo prie vieno darbo, kuomet tėvui užėjo

Amerikos Lietuvis

The Lithuanian Weekly published every Thursday by M.Paltanavičius, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.
Yearly subscription: in U.S. — \$2.50
In Foreign Countries — \$3.00
Single copies — 5 cents
Advertising rates on application.
Amerikos Lietuvos savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniais, leidžiamas per M. Paltanavičia, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.
Metinė prenumerata: S. V. — \$2.50
Kitose valstybėse — \$3.00
Pavieniai egzemplioriai — 5 centai
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.
Entered as Second Class Matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

mintis nusižudyt. Folley buvo nusiminęs finansiniais nepasisekimais. Jis yra našlys su ketvertu vaikų. Paimtas ant observacijos deliai proto stovio. Kirviu jis sau kiek įrėžė gerklę, bet nepavojoingai.

Trylikos mėnesių kalendrorius

Ft. Wayne, Ind. — Leit. pulk. H. Edmund Bullie, kalbant susirinkime Rotary Club, pareiškė praktiškumą sutaisyt naują kalendorių su skaitlium 13 mėnesių. Kiekvienas mėnesis turėtų 28 dienas. Toks padalinimas metų nieko bizniui nekenktų, bet būtų daug patogesnis.

Parduoda palocių

Newport, R. I. — Amerikos milijonierė, ponja O. H. P. Belmont parduoda savo vasarnamį prie Newport pajurų. Tas vasarnamis arba villa yra tikras palocius, nes pastatymas jos lėšavo penkis milijonus dolerių. Ponja Belmont ketina už pusę kainos parduot tą nuosavybę, nes užlaikymas tokio palociaus Amerike daug kainuoja. Prie tam mokestys už nuosavybę taip aukšta, kad nežiurint, kad savo išteklius savininkė pavedė tą villą parduot. Ponja Belmont apsigyveno Europoj, kur turi apipirkta puikią nuosavybę. Užlaikymas palocių ir rezidencijų Europos šalyse mažiau lėšuoja. Minėtas palocius reikalauja ne mažiau 50 tarnų.

Rado paslėptą turtą

Quebec, Kan. — Armand Imbeau, daildė, rado odos maišą, kuriame buvo 200 septyniolikto šimtmečio pinigų. Imbeau rado šį turtą kasant seno namo sklepo grindis. Po grindimis jis rado dar gi ir žmogaus skeletą.

TUKSTANČIAI JAUČIA ESANT SAVO PRIEDERME

patart vartot Pepsinic Seltzer del pilvo nesveikatos
Žmonės, kurie vartojo Pepsinic Seltzer sako, kad tai yra geriausia gyduolė pnaviktinimui gazų, nevirškinimo, kvaitimo ir pilvų nesveikumų. Jie nėra vartoję geresnės ir už tai nesigaili patart jos savo draugams. Jei turi skausmus prie širdies, šone, ar nugaroje, gal pamanys jog tai yra širdies liga ar apendicitas ar kepenų kenksmas, bet greičiausiai paeina nuo gazo viduriuose. Arba, jei viduriai nevirškinama, paeina nuo nerviškuomo, įtempimo dirksnių ar karšto budo. Pepsinic Seltzer yra tikrai stebėtina gyduolė — gali pirkt bile aptiekioj. Saugu duot valkams. Jei aptiekorius neturi, rašyk jį Pepsinic Seltzer Co., Worcester, Mass. U.S.A.

PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir seserys: —

“Amer. Lietuvio” piknikas praėjo, bet neužsibaigė, paskirtos dovanos nebuvo ištrauktos. Diena buvo labai netikus. Iš Worcesterio rengsi važiuot apie du šimtai automobilių ir keletas busų, bet pereitą savaitę visą lijo, tad jau tikrai manėme, kad sekmadienį, tai bus gražu. Bet atsikėlę sekmadienį rytą, radome taip kaip iš vakaro lijo ir pratęsi lietus visą dieną tik vakare nustojo. Telefonavome į Hartford, iš ten pranešė, kad nelyja, tai važiuovome pikniko laikyt.

Nuvažiavus į Conn. valstiją, atradome sausą ir gražų, saulę porą kartų bandė pasirodyti, bet negalėjo. Taip visą dieną buvo niurksa, nesmagu, bet suvažiavo būrelis žmonių — tikrų simpatizatorių “Amerikos Lietuvio”, tik smagumo nebuvo, nes buvo apsiniaukus, nesmagi diena. Programą pikniko neišsipildė, tapo atidėtas dar ant kito pikniko, kuris atsibus Worcesterio apilinkė, kur bus visas programos išpildytas ir užbaigta viskas. Todėl labai gražiai meldžiam patėmyt, kad šis piknikas įvyks, kad galėtumet pribut. Tas bus pagarsinta “Amerikos Lietuvyje.”

Oras viską pagadino. Prieš vakarą ir Hartforde apilinkėje pradėjo labiau niakutis ir lyt. Kelionė namon grįžt buvo tolima ir varginga, nes šlapia ir sliūdu; užėjo ukai tokie tankūs, kad negalima buvo matyt už dešimt žingsnių, bet laimėnigai sugrįžom, niekas nenukentėjo, išėmus vieną mašiną, kuri tapo sugadyta. Tai gi iš didelio mūsų pikniko išėjo tik biskis vargo, o daugiau nieko. Bet neapsakomai nuoširdžiai dėkavojuome visiems mūsų broliams ir sesutėms, kurie ant pikniko atsilankė ir kiek galėjo pasilinksmino. Dabar reikia laukt užbaigos ir tikro pasilinksminimo.

Tuo tarpu, mieli broliai, kviečiame visus, kurių prenumerata pasibaigus, savo laikraštį panaujint. Šis “Amerikos Lietuvio” numeris yra 35. Po jūsų vardu, pravarde yra padėta numeris laikraščio ir metų, kada užsirašėte, tai patys galite patėmyt, kada jūsų prenumerata pasibaigė. Labai gražiai meldžiam šią savaitę pasinaujint, delto, kad ir mus spaudžia bilos už įvairius dalykus reikia atsilygint. Už tai labai gražiai ir nuoširdžiai meldžiame savo prenumeratą panaujint. Taipgi kas turite užrašę savo giminaičiams į Lietuvą, žinote, kad jau pasibaigė jų prenumeratos, meldžiame ant toliau jiems panaujint. Ant kiek mes gaunam patyrt, Jog Lietuvos žmonės “Amerikos Lietuvį” myli skaityt ir jį gerbia delto, kad “A. L.” į Lietuvos politiką nesimaišo ir nelenda. Lietuvoje žmonės žino ko

jiems reikia; jie taip klojasi kaip jiems patinka miegot. Iš šalies mes išėjūnai negalime pasakyti, kaip jie turi vest savo politiką.

Siomis dienomis “Amerikos Lietuvio” arba jo spaustuvė padarė labai gražų paveikslą Dr. J. Basanavičiaus dešimt metų atminimui Lietuvos nepriklausomybės. Kiekvienas tikras Lietuvos turėtų turėt savo namuose šitą paveikslą. Paveikslas didelis ir gražus, pieštas p. lės Marijonos Listaitės — Worcesterio artistės. Paveikslas parsiduoda po 50c. Jeigu galėtumet praplating šitų paveikslų savo kolonijoje, pasipirk sau didesnį skaitlių ir platink tarpe savųjų. Mes jums duosime užpusę kainos, tai parduodami užsidirbsit. Iki šioliai ir nebuvo didelio paveikslu Dr. Basanavičiaus, Lietuvos Tėvo. Todėl dabar, visi galite sau įsigyt, parodyt, kad jūs gerbiate savąjį tėvą taip kaip Čekoslovakai gerbia savo tėvą — Dr. Masariką.

Taipgi meldžiam labai gražiai, kad pasidarbuotumet atsivest daugiau naujų skaitlytų Po Medžiu. Pasidar-

buokite taip, kaip šie mūsų broliai pasidarbavo:

p. P. J. Mileris iš New Yorko atsivedė Po Medžiu Vytautą Zlabecką iš paties Kauno, Lietuvos resp. p. P. Plikaitis iš Harrison, N. J. atsivedė Po Medžiu p. J. Plikaitį iš Stebuliškių kaimo, Liudvinava, Mariampolės apskr. p. J. Alekna iš Milford atsivedė Po Medžiu p. Aleknavičių iš Tolokio kaimo, Misoslavo, Alytaus apskr. p. Jonas Zagorskis iš Worcester, Mass. atsivedė Po Medžiu p. Igną Lisaucką iš Strazdų kaimo, Musnikų, Ukmėrgės apskr. p. P. Baranauskas iš Hartford, Conn. atsivedė Po Medžiu p. J. Aukštutį iš Mašališkių kaimo, Merkinės, Alytaus apskr. p. A. Veiga iš Warehousepoint, Conn. atsivedė Po Medžiu p. Augustiną Andriuskevičių iš Stardiškių kaimo, Panevėžio apskr. p. Kričio.

Širdingai dėkavojuome visiems atsivedusiems savo draugus Po Medžiu ir karštai sveikiname naujai pribuvusius mūsų brolius. Meldžiame visų pasidarbuot ant toliaus. **Žmogus.**

Lietuviai Amerikoje

PHILADELPHIA, PA.

Amerikos Lietuvių Pagelbinis Klubas rengia masinį susirinkimą kartu ir pikniką, kuris įvyks šeštadienį, rugsėjo 1, Schuetzen sode, South Philadelphia.

Piknikas prasidės 10 val. ryto, ir trauksis lig nakties vėlai. Prakalbos prasidės 3 val. popiet. Kalbės garsinigi kalbėtojais: miesto majoras Harry Mackey; adv. Hubert Horan; p. Bob Hain, 48 distrikto vedėjas; daug žymių lietuvių kunigų kalbėtojų; adv. N. Rastenis iš Baltimore, Md. ir p. Šipuraitis iš Camden, N. J. Dainuos trys chorai, visų Philadelphia lietuvių trijų parapijų, po vadovystę p. J. Hodelio.

Šis susirinkimas ir piknikas rengiamas su tikslu išnešt protestą ir rezoliuciją, ir telegramu pasiųst į Tautos Sąjungą, Genevoj, Lietuvos atstovui, kad drąsiai laikytusi prieš Lietuvos didžiausius priešus — Lenkus. Lenkai išplėšė mūsų tėvynės širdį — Vilnių, ir jiems negalima nusileist.

Mūsų draugijoj priklauso daugiausia Vilniečių, kurie ir sumanė šitą svarbų tautos darbą. Visi klubo nariai pinigiskai ir moraliskai remia kaip tik galėdami šį darbą. Prašo visų Philadelphia lietuvių ir apilinkės remt šį užmanymą. Visi minimo klubo nariai remkite šį suvažiavimą, nepaisykite skirtingų pažiūrų, bet atsilankykite ir išneškite protestą prieš lenkų neteisingą mūsų šalies užgrobimą. Negalime mes su ginklais kariaut su lenkais, bet galim

su teisybės žodžiu ir galim parodyt pasauliui kaip esam nuskriausti. Kovokim broliai ir sesutės, nes gerai žinom, kad artinasi svarbiausia diena ir valanda. Artinasi visų tautų galiųjų susirinkimo laikas, kuomet bus padėtas Lietuvos klausimas ir išspręst Vilniaus krašto ateities.

Vardan mūsų tautos, prašom visų dalyvaut šiame susirinkime. Lietuvos valdžia, kokia ji nebutų, vistiek mums turi but gera ir teisinga.

Rengimo Komisijos narys, **M. L.**

LOWELL, MASS.

Smulkios žinios

Šią vasarą, Švento Juozapo draugija turėjo išvažiavimą du kartu Vytauto sode — ir pusėtinai pavyko. A. Zdanevičiaus penkių metų dukte labai susižeidė, kuomet automobilis ją permetė. Vargiai pasveiks. Tulas J. S. užsigavo besimaudydamas, net turėjo jam daryt operaciją; dabar jau sveiksta. Čia tulas T. ar iš girtumo ar piktumo pradėjo šaudyt iš brauningo, iššovė devynis švius. Nors tas įvyko namuose, tačiau niekas nenukentėjo, nes visi buvo išėję. Šios nelabai smagios žinios lietuviams. Jau trečioji didelė dirbtuvė baigia užsidaryt. Daug lietuvių neteks darbų.

D. L. K. Vytauto Klubas rengia puikų pikniką savo laisvėje, rugsėjo 8 ir 9 dieną. Šis piknikas bus nepaprastas. Bus muzikališkas programos: užkviesti dalyvaut p. J. Dirvelis su pagrarsėjū-

siu kvartetu, “Mes Keturi”; p. lė J. Raukčiūtė, gabi pianistė; p. J. C. Navadauskas, artistas dainininkas; ir gerai žinomas p. J. Bulskis. Tikimes daug svečių iš tolymų kraštų susilaukt.

Vietinis.

PHILADELPHIA, PA.

Svarbi žinia philadelphiečiams

Kurį tik lietuvių Philadelphia nepaklausi, už ką balsuos, už Hooverį ar Smithą? Tuo kiekvienas atsako: — žinia, už Smithą! Todėl Philadelphia lietuvių turi dabar progą garsųjį Alfredą Smithą, be abejonės, busimą Amerikos prezidentą matyt Philadelphia 30 rugpiučio. Štai dalykas kame: Philadelphia demokratų ruošia ant 30 dienos rugpiučio, taip vadinama “Prie mėnulio šviesos ekskursija.” Toje ekskursijoje bus ir gerb. Alfredas Smithas ir kandidatas į vice-prezidentą Josephas Robinson’as. Kas norės dalyvaut toje ekskursijoje, tai tikietas kainuos 50 centų. Laivas “Pennsylvania” su ekskursantais išplauks lygiai aštuntą valandą vakare. Apart gerbiamųjų kandidatų — Smitho ir Robinsono, bus dar ir kiti žymūs kalbėtojai.

Butų labai gerai, kad ir mus, lietuvių toje ekskursijoje nestokuotu... Nes jis — Alfredas Smithas kaipp sunus persekiojamos per amžius per anglus Irlandijos, likęs prezidentu šios šalies, beabejonės užtars ne kartą ir Lietuvą; ypač prieš lenkus, nes jie mat Hooverio yra šalininkai. **K. V.**

KLAIDOS PATAISA

“Amerikos Lietuvy”, No. 33-me, korespondencijoj iš Philadelphia, apie Pointbričių pikniką yra pasakyta, kad bus pirmą dieną rugpiučio, o turi buti: kad bus pirmą dieną rugsėjo. Meldžiu tai įsitėmyt **K. V.**

CHICAGO, ILL.

Besiruošiant prie ligoninės vajuos

Statomoji Lietuvių Švento Kryžiaus ligoninė, tai yra dideliu lietuvių pasididžiamu. Jūk tai istoriškas dalykas yra vykdomas. Šv. Kryžiaus ligoninė bus ne vien Amerikoje, bet iš viso pirmutinė ligoninė išimtinai lietuvių pastangomis statoma. Tuo faktu Amerikos lietuviai tikrai gali džiaugtis.

Ligoninės reikalingumą mūsų visuomenė senai jautė. Ir neabejojama, kad ligoninės statymu dar prieš keliolika metų jau but rimtai susirūpinta. Bet tam kliudė įvairios priežastis, iš kurių svarbiausia ta, mes Amerikos lietuviai savo vietos reikalus atidėjome į šalį ir pirmoje vietoje rūpinomės Tėvynės Lietuvos įvairiais reikalais. Visos mūsų mintis ir laikas buvo užimtas padėt Lietuvos broliams saulaisvę, nepriklausomybę iškovot ir valstybę susikurt. Ir mūsų aukos ten plaukė.

Kuomet Lietuva tapo nepriklausoma, Amerikiečiai ir savo vietos reikalais labiau pradėjo rūpintis. Tarp

tų reikalų vienas svarbiausių buvo suplanuota statyt ligoninę ir šis planas jau yra realizuojamas. Daug pastangų prie šio darbo pridėjo Labdarybės Sąjungos veikėjai ir šiandien jie su dideliu pasiaukavimu dirba. Bet atėjo laikas, kad labdarininkai tulką turi ateit visa mūsų visuomenė, visos draugijos, organizacijos ir klubai, visi gyvieji lietuviai. Atėjo laikas dar kartą parodyt, kaip mes mokame kilniems reikalams vieninkai dirbt ir pasišvest.

Pats ligoninės gražus tikslas sakyte visiems žako, kad nė vienam Lietuvui nedora pasilikt jam nepadirbėjus, savo auka neparėmus.

Planuojama yra kreiptis su prašymu aukų į svetimtaučius. Tam yra reikalinga gera organizacija ir daug pasišventusių darbininkų. Bet šis darbas amerikiečių tarpe nesiseks, jei mes patys neparodysim entuziazmo. Negalime tikėtis, kad svetimieji mūsų įstaugas remtų daugiau, negu mes patys.

Baigiama organizuot kolonijų skyriai, nuo kurių veiklumo daug priklausys šio didelio vajuos pasisekimams. Delto visoms draugijoms dera eit į talką.

Draugijos nuoširdžiai yra prašomos ligoninės vajuos ir jos pašventinimo reikalą apsvarstyt, nutart prisidėt, reikalingus darbininkus ir į skyrius atstovus išrinkt — į darbą visi lietuviai!

Šv. Kryžiaus Ligoninės Vajuos Komitetas, 2423 W. Marquette Road, Chicago, Illinois.

CLEVELAND, OHIO

Masinis susirinkimas

Clevelando lietuvių masinis protesto susirinkimas įvyko 29 dieną Rugpiučio, Lietuvių salėj, 6835 Superior Ave., 8-tą valandą vakare.

Garbingi tautos sunys, Clevelando, lietuviai 29 dieną susirinko, nes buvo visų šventa pareiga padėt savo visus kasdieninius darbus ir pašvest tą vakarą del tėvynės Lietuvos. Visi lietuviai be skirtumo tikybos, be skirtumo partijų, bei pažvalgų pribuvo, nes šiame masiniame susirinkime pakėlė savo balsą prieš mūsų tėvynės skriaudikus, ir pareiškė visam pasauliui, kad mes be Vilniaus nenurimsim, ir kad mes už savo tautos teises kovosim kad ir net ilgiausius metus, tol kol mūsų tėvynė nepasiliks liuosa nuo išlaukinų priespaudėjų.

Mes matom net ir svetimtaučių spaudoje, kad jeigu Tautų Lyga neišspręs lietuvių lenkų ginčą už mūsų sostinę Vilnių, žinoma, lenkų klausimą išspręs kardo iega, o kardui rišant tą klausimą, gali vėl Europoj užsidegt ir laikas buvo užimtas padėt Lietuvos broliams saulaisvę, nepriklausomybę iškovot ir valstybę susikurt. Ir mūsų aukos ten plaukė.

Kuomet Lietuva tapo nepriklausoma, Amerikiečiai ir savo vietos reikalais labiau pradėjo rūpintis. Tarp

STATISTINIŲ ŽINIŲ RINKIMAS

JEI JIS — KODEL NE AŠ!

Vienas iš Amerikos jauni- mo labiausiai numylėto sporto rušių Baseball. Tai daugelio jaunuolių svajonė, ir mūsų jaunimas neatsilieka. Yra jau prasimušusių į pačias viršunes, prie žymiausių “teamų.” Pav.:

Juozas Genevich—priklauso prie New York — Giants. G. Wilson— Chicago—Cubs. Adam Comorosky — Pittsburgh— Pittsburgh Pirates. (Kas žinote daugiau panašaus laipsnio šios rušies sporto—praneškite “St. Žinių Centru”). William Petruskas “Scroll” — pirmas iš žymiųjų Basket Bail loše- jų prisiuntė užpildytą profesionalų ankieta.

Naujai Ankieta Gauta
Iš St. Žinių Rinkimo New York—New Jersey Rajono nario p. I. Kulikaicio iš Paterson, N. J.:

1. Kolonijos ankieta, 2. Trijų profesionalų, 3. Draugijų: a) S. Liet. Amer., b) Lietuvių Ukėsų Neprik. Klubo, c) Sv. Onos dr-jos, d) Sv. Juozapo Darbininkų 18 kuopos, e) Sv. Kazimiero dr. Iš Maspeth, N. Y. Profesionalo p. A. J. Valantiejaus.

Brooklyn žengia pirmyn!

Rinkti šeimynų namų savininkų ir t.t. skaičių malonėjo sutikt.

1. Ieva Milukienė — nuo 114 iki 124 Richmond Hill.
2. Jonas Buptkus — nuo Scholes iki Johnson ir nuo Union iki Manhattan.
3. Tamas Čižauskas—nuo

lenkų ginčo, kad Tautos Lygos didikai nepataikautų nė lenkams, bet kad išrištų tą klausimą teisingai, nes visi žino, kad Vilnius yra, buvo ir turi but lietuvių!

Šiame susirinkime kalbėjo adv. P. V. Česnulis, ir žiniarius Žūrys ir P. J. Keršis. Visi pakviestieji kalbėtojai plačiai viską išaiškino.

Vilniaus Vad. Komitetas.

LOWELL, MASS.

Rezoliucija

Kadangi lenkai užgrobę Lietuvos sostinę Vilnių savinasi neteisėtai,

Kadangi lenkai skaudžiai persekioja Vilniaus teritorijoje gyvenančius lietuvius ir juos kankina, Kadangi lenkai neduoda lietuviams ramiai gyventi, tai laikas nuo laiko persimesdami per laikinai nustatytą demarkacijos liniją ir kesinasi varu prijungt Lietuvą prie Lenkijos

Ir kadangi pastaruoju grąsinimu, verste verčia dabartinę Lietuvos valdžią nusileist Vilniaus klausime; Todėl, mes Lowellyje gyvenantieji lietuviai, likyktame masiniame susirinkime, rugpiučio 19 d., 1928 m., Šv. Juozapo Bažnytinėj svetainėj, Lowell, Mass.,

Reikalavim Lietuvos Delegacijos nenusileist Vilniaus klausime ir prašome Tautų Lygos Priverst Lenkiją gražint Lietuvai Vilnių ir tuomi suteikt užtikrintą Lietuvos piliečiams ramybę. Masinio susirinkimo Pirmininkas, Walter Paulauskas.

Power iki Shilman ir nuo Union iki Morgan.

4. Juozas Jasiūnas — nuo Chesnut iki Groub ir nuo Liberty iki Jamaica.

5. Juozas Tilvikas — nuo Chesnut iki Cleveland ir nuo Liberty iki Lew Lots.

5. Jurgis Tumasonis — visa Canarsie.

7. A. J. Domeika — visa Maspeth ir Blissville.

8. Petras Šlapikas — visas Maspetho draugijų ankietas.

9. J. Ginkus — visų iki šiol nesurinktų draugijų ankietas.

10. Antanas Juodzevičia— nuo Union iki Manhattan ir nuo Stagg iki Maujer. Jam padės ir T. Čižauskas savo rajoną atlikęs.

Gautos žinios:

Savo prisiimtą darbą pavyzdinai atliko ir rajono pirmininkui didžiai gerb. kleb. A. Kodžiui, pristatė:

Ponas F. Korbeta nuo Grand St. viso 89 šeimynos ir 692 “singeliai.” Jų tarpe: 3 profesionalai, 36 biznierių, 21 namų savininkas, 7 automobilių, 7 eina High School, 1 business kursas.

Ponas T. Čižauskas nuo 1 So. iki 5 So. ir nuo Kent iki Union: 284 šeim. ir 29 “sin.” Jų tarpe: namus turi 49, automobilius 16, high school eina 17, business kursas 4, colleges 2.

Ponia Ieva Milukienė nuo 114 — 124 Richmond Hill: 44 šeim., 2 “sing.” Namus turi 39, auto 13, high school eina 7, business kursas 2, colleges 2, biznierių 9.

(Jei yra kokie netikslumai ar išiskverbusios klaidos, nuo širdžiai prašomi skaitytojai apie tai pranešt ar Žinių Rinkikams ar Redakcijoms).

Visiems nuoširdžiai pasitarnavusiems tariu širdingą ačiū!

Kun. S. Draugelis, Knygos “Am. Lietuviai” Leidėjų Komiteto Pirmininkas.

REIKALAUK NUO SAVO KRAUTUVININKO

WHITE, PEVEY IR DEXTERO KIAULIENOS PRODUKTŲ SVIEŽI KASDIENĄ KIAULIŲ SKERDYKLES WORCESTERY

ATRASK J. V. VALDZIOS INSPEKCIJOS ANTSPAUDA 27-A

DR. A. E. SHAW Dentistas

167 Green St. Vernon Square Worcester, Mass.

TAISAU DANTIS BE SKAUSMO Darbas Gvarantuotas. Kainos Priemamos.

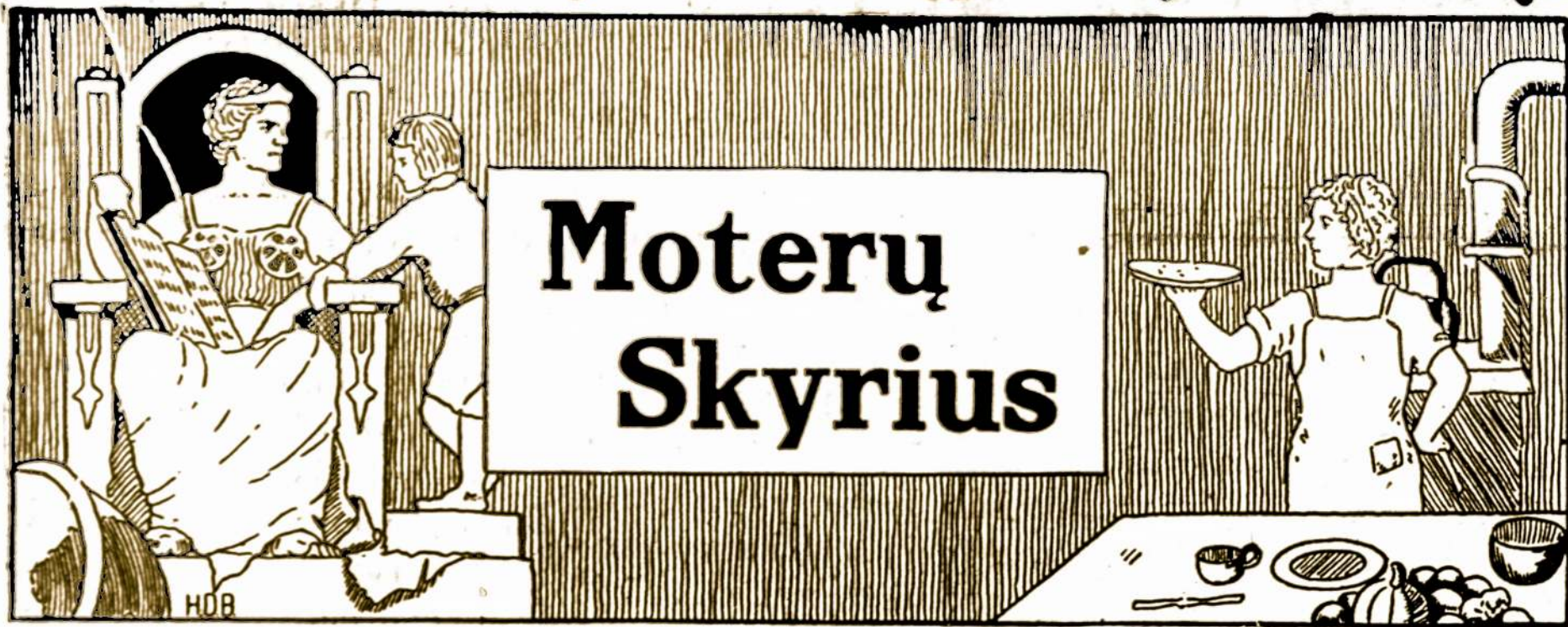
KARUNELĖS IR TELTELAI MANO SPECIALISKUMAS Atidara vakarais Tel. P. 1758

Telefonai: (Bell Oregon 5136 (Keystone Maine 9669

J. KAVALIAUSKAS lietuvis Graborius ir balsamuotojas

1439 So. 2-nd St. Philadelphia, Pa. Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus tinkamiausias ir už priemamą kainą.

Moterų Skyrius

RUGŠČIOS SMETONOS SALOTOMS DAŽALAS

Geras salotoms dažalas, jeigu nemėgsti aliejaus, gali but padarytas iš rugščios smetonos. Vartojant—

- ¼ šaukštuko muštardos
- ½ šaukštuko druskos
- ¼ šaukštuko paprikos
- ½ šaukštuko cukraus
- 1 kiaušini
- ¼ puoduko acto
- 1 puoduką rugščios smetonos.

Suplak kiaušini, pakol lengvas, įdėk kitus mišinius, ir virk dvigubuoatame puode, tankiai maišant pakol sutirštės. Atimk nuo pečiaus ir gerai suplak. Jeigu tinkamai išvirta, kuomet atvėsintas bus tirštas. Jeigu per daug virintas, pirm negu atvėsiant perkošk.

RAUGYTI AGURKAI

Pirmiausia pasirink keturių galionių puodynę, lygiais šonais ir be uždengalo. Nevartok puodynę su siauru kaklu.

Puodynės dugne įdėk eilę krapų ir pusę uncijos kvepiančių šaknelių (spices) ir įdėk ant jų vieno didumo agurkų iki dviejų arba trijų colių nuo viršaus. Ant to uždėk kitą eilę krapų ir pusę uncijos kvepiančių šaknelių, ir jeigu galima gaut, ant jų dėk vieną eilę vynuogių lapų. Ant dugno galima dėt vynuogių lapus. Daryk surymą iš vieno svaro druskos, 3/4 kvortos acto ir 10 kvortų vandens; uždegt reikia su lenta arba torielka ant kurios akmuo uždėtas. Jeigu agurkai įdėti puodynėje tinkamoj šilimos laipsnyje, vertėtų į dešimt dienų aprugt. Reikia su šaukštu nuimt putas, kuomet pasirodo. Agurkus galima po tam įdėti į bonkas ir gerai užlipdyti, arba sušildyti parafino ant neuždengtos puodynės viršaus.

KUDIKIO PRIEŽIURA

Maudymas

Kudikių reikia kasdien, reguliarišku laiku, praust. Geriausias laikas yra prieš penėjimą. Kambario temperatūra privalo but tarpe 72 ir 76 laipsnių Fahrenheito, niekuomet šilčiau. Vandens temperatūra turi—but apie 90—95 laipsnių Fahrenheito. Laipsniškai mažinant iki bus 90 gale metų. Patartina kudikių greitai praust su geru miuiliu.

Nuprausk galvos viršų atšargiai, ausis ir nosi reikia švelniai išvalyti su abruso galu arba vata. Niekad neplauk kudikio burnukę, mažiausias patrinimas gali įdrėksti ir atvert kelią užsi-

krėtimui. Jeigu motina ne-leis burnelei apsiurpint ne-reikės plaut.

Nusausink kudikių gerai vartojant užtektinai "tal-cum" pudro, ypatingai, jei-gu kudikis riebus.

Siltame ore galima kudikių dažniau praust.

Krutimi penėk kudikių pa-kol gydytojas pataria ki-taip. Apelsinų ar tomateš sunkos kasdien kudikiui duot yra patartina. Pradėk su vienu šaukštuku kasdien ir pridėk kitą šaukštuką kas savaitė pakol kudikiui duoda aštuoni šaukštukai į dieną. Jeigu sunka per stipri, sumaišyk su vandeniu. Arba pasaldink.

Kudikio svoris

Yra labai svarbu pasvert kudikių kas savaitė ir reikia užrašyti kur nors. Silpnėsius kudikius galima svert dažniau. Kudikis pabaigoje pirmų metų sveria tris sykius daugiau negu svėrė gimęs. Sveikas kudikis kas savaitė įgija nuo penkių iki septynių uncijų.

Vaikai reikalauja saulės šviesos ir tyro oro. Laiky-k kudikių kasdien oran, leidžiant jam sau išsimankštyt.

Užkietėjimas

Tinkamas nustatymas mai-sto, kad jis sutiktu su kudi-kio norais ir reikalavimais dažniausiai prašalina. Gy-duolių neduok pakol dakta-ras neįsako.

Kad atitaisius užkietėji-mą, dažniau penėk ar duok kudikiui sykių arba du sykius į dieną perkoštos slyvų sunkos.

Pratink kudikio viduriu-

SENIASIAS MIESTAS

Šventasis Raštas senojo įstatymo minėjo miestą Ur kaip seniausią taisy laikais Chaldejės miestą. Sulyg Dievo paliepimo Abrahomas ejo į Chaldeją ieškot Izraeliaus tautos. Atradęs mi-nėtą tautą, jis tarpe jos apsigyveno. Archeologai ma-no, kad miestas Ur yra se-niausias pasauly. Ta nu-monomė ne visai teisinga, tad ne labai klaidinga, nes jo istorija siekia 5000 metų atgal. Žmonės įsivaizdina sau žilą senovę kaip pu-slaikinių žmonių gyvenimą, be jokios civilizacijos, be su-pratimo, be gyvenimo pato-gumų ir pagražinimo. Tam-suma ir grynai primityvis gyvenimas.

Kiti metai atgal Anglijos muziejus bendrai su Penn-sylvanijos Universiteto mu-ziejum išsiuntė ekspediciją į Aziją ieškot Biblijoj minė-jamų vietų, idant su pagel-ba raštų liekanų plačiau su-

kus reguliariškai judėt.

Dantukai

Antrųjų dantų sveikumas daug priklauso nuo priežiū-ros, kurią pirmieji dantys gauna. Kaip tik pirmieji dantys pasirodo mažyčių vaikų, reikia juos kasdien valyti su minkštu šepetuku. Jam kiek paaugus reikia duot suprast kasdieninio dantų valymo svarbą.

Pirmieji dantys yra reika-lingi, kad palaikius žando formą, kol antrieji pasiro-dys. Delto nereikia jų ap-leist. Kaip tik kuris iš jų pradeda gest, reikia vaiką tuojau vest prie dantų gydy-tojo.

Pirmiausius dantis paliuo-suoja antrieji pradėdant šeštus metus. Šešių metų kruminį dantį galima pa-žinti, kaip šeštąjį skaitant nuo priešakio. Ir delto, kad šis dantis pasirodo tuom lai-ku, kada kiti krinta, per klaidą pamanoma, kad jis vienas iš pirmųjų. Jeigu pradeda gest, į jį domė ne-kreipiama, nes manoma, kad jis iškris. Ypač šiuo laiku reikalaujama, kad vaik-kas būtų vedamas pas dan-tų gydytoją, nes šešių metų kruminis dantis yra svar-biausias už visus.

Kartais pasitaiko, kad pir-mieji dantys taip tvirtai lai-kosi ir neiškrinta, tuomi su-laikydama antruosius, ku-rie verždamiesi lauk išauga kreivi. Kreivus dantis gali-ma atitaisyti, kol vaikas jaunas.

Gražus dantys turēt yra kiekvieno žmogaus teisė. Sveiki dantys yra reikalin-gi sveikatai. F.L.I.S.

sipažint su Biblijos padavi-mais ir geriau suprast tų laikų gyvenimą. Ekspedi-cija pradėjo savo darbuotę, kur buvo senovės Chaldejė. Pradėta kast klonį tarpe u-pių Tigris ir Eufrato. Per kelis metus darbininkai ka-sė klonio smiltis, bet darbas buvo bergždžias. Darbas e-mė daug lėšų, bet jokio re-zultato nedavė. Ekspedici-jos vadai nustojo vilties ką nors rast ir norėjo darbą su-stabdyt. Tuo tarpu darbi-ninkų lopetos susidurė su senų plytų sienom. Imtasi darbo su padidinta energija.

Plytų sienos viena po kitai išsinerė iš po žemės ir at-vaizdino senovės miestą. Iš rastų molio lentukų užra-šų archeologai nusprendė, kad atkastas miestas buvo Chaldejės sostinė Ur. Už miesto ant išmuryto kalno buvo pastatyta didelė baž-nyčia pasvęsta mėnulio die-viui. Viduje bažnyčios rado aukurus ir įrankius, su kuriais šio dievo garbintojai piovė gyvulius, o gal ir žmo-nes, jam ant garbės. Arti

aukuro rasta rinos ir auksi-nis bliudas, kur leido aukų kraują. Virš bažnyčios bu-vo pastatytas nedidelis gy-venimui namas. Sulyg se-novės istorijos užrašų, tame name gyvendavo pašvēsta viršminėtam dievui mergi-na, kurią jis buk lankydamo, Tą malonę ne kiekviena mergaitė sulaukdavo. Kar-tais mergina budavo tik vi-nus metus, kuriam laikui jas skirdavo. Kartais už-laikydavo ją per kelis me-tus. Merginos gyvenan-čios laikinai viduje bažny-čios vadinosi mėnuo dievo sužieduotinėms.

Apart bažnyčios atkasta daug namų ir buvusių kara-lių palocių. Namai buvo statomi daugiausia ant se-niau butų namų pagrindžių, tokiu budu galima matyt, kad ir tais senais laikais Ur turėjo praeities istoriją. Ka-da jis buvo uždėtas, išpēt tikrai negalima. Atrastam palocių, priklausančiam su-lyg paliktų užrašų karaliui Chaldejės Nabonidui apie 600 metų prieš Kristaus gi-mimą, rado daug įvairių daiktų: baldų, skrynių sto-vylių, ginklų, indų ir kitokių gyvenimui reikalingų daiktų. Apart to prie karaliaus statyto palociaus rado gal pirmąjį pasaulinį muziejų. Iš to matyt, kad karalius Nabonidas taipgi kaip ir šių laikų apsišvietusi žmo-nės, įdomavo senovės istori-ja ir rinko senovės laikų pa-lukius nesvajodamas, kad kada nors jo darbais įdo-maus kaipo žilos senovės pa-lukiu.

Iš atrastų dalykų archeo-logai atvaizdina miesto Ur gyventojų darbus ir gyveni-mo būdą. Jie neturėjo elek-tros tramvajų, automobilių, traukinių, kinematografų, kabaretų ir kitų šių laikų patogumų, tačiau jų gyve-nimas plaukė taipgi įdomiai kaip ir dabar. Liekanos parodo, kad jie turėjo gerą supratimą apie namų staty-mą. Beveik visi-Uro namai statyti iš degtų plytų, dau-giausia dviejų aukštų ir ma-žiai kuom skirtingi nuo da-bartinių Bagdado namų. Namų ir bažnyčių sienų pa-gražinimai atvaizdina gy-ventojų kasdieninius dar-bus. Iš jų matyt, kad tais laikais žmonės melžė kar-ves ir darė sviestą taip kaip tą daroma ir dabar. Uro gy-ventojai turėjo savo darbus, savo politiką, žaidimus, me-ną, mokslą, muziką ir kito-kius gyvenimo įvairumus. Moterys dėvėdavo įdomius galvos papuošimus, įvairaus kirpimo sejonus, taipgi var-todavo veidam ir lupom da-žus. Apsiejime jos turbut taipgi buvo panašios dabar-tinėm moterim.

Iš visų atrastų šiose atka-sose dalykų, svarbiausias yra viršminėtas muziejus. Jam paskirti keli palociaus kambariai, kuriame stovi stovylos įvairių dar senė-nių laikų stovylos dievų, žmonių ir gyvulių, indai ir kitokie dalykai. Liekanos turi užrašus ir pažymėjimus kaip ir dabartiniais laikais. Karaliaus Nabonido mu-ziejus yra gal pirmutinis kartu ir seniausias pasauly mu-ziejus.

Darbai pirst atkasimo tų

Vaikams Skaitymai

KAIP VIENAS KARALIUS NAŠ MUZIKANTAVO

Sykį buvo toks karalius. Jis turėjo vieną sunų; kuris kaipo karaliaus sunus, jau viską mokėjo, bet da jis ne-mokėjo muzikantaut. Sako: "tėvai, leisk tu mane moky-tis muzikantaut." Tėvas sako: "muzikantystė, tai nē-ra reikalinga, bet kad taip nori, tai gali eit mokytis, o kad išmoksi, tai tau bus linksmiau ant svieto gyven-tie." Jis išsimokino gerai muzikantaut, tai kaip bu-davo pas tėvą balius, tai jis budavo pagrajina jiems; kad kokias pakyla puikios vestuvės, o jį prašo, tai jis eina palinks mint.

Bet vieną vakarą atėjo toks ponaitis, sako: eime pas mus ant vakaruškų, sa-vo smuiką gali neimt — pas mus yra labai gerų smui-kių." Paklausė jis jo ir iš-ėjo su tuom ponaičiu. Eina jiedu, eina — jau karaliaus sunus pailsio, sako: "kur mudu čia einam, kad aš jau pailsau?" — "Na, tai kabinkis ant manęs, tai aš tave panešiu," jis kaip tik užsi-kabino, tas ponaitis tik švilptorėjo ir jau — pekloj.

Ten tokie gražūs pakajai — vestuvės; padavė jam smuiką, jis rėžia, o tie leda-kieji šoka. Bet jis ten jiems

rėžė-rėžė, pasirodė ten jam toks senis, sako: "ar tu ži-nai vaike, kur tu čia dabar esi?" Sako: "kas?" — "Tu esi pragare, tu misliji, kad tu čia rėži ant smuikos—ant kumelės galvos, ir tu jau iš čia niekad neišeisi: tu sakyk jiems, kad aš negaliu ant tos smuikos jusų rėžt, aš tu-riu eit savo atsinešt."

Taip jam pasakius, tie šo-kikai sako: "čia gana gera smuika, tik rėžk!" — "Ne, aš daugiau nerėšiu — einu smuiką atsinešt." — "Na, kad eini, gali eit, bet tave vieną negalim leist."

Pridavė tokį kreivį vado-vu; eina iedu, kada jau at-keliauja netoli nuo jo mies-to, klausia karaliunas: "ko-del tu toks kreivas?" — "Aš kitą sykį atsigiliau į molme-dį, atėjo boba, emė tą molį vartyt ir vis grūst; paskui padėjo ant tokios lopetos ir mane norėjo mest į pečių prikurintą, tai aš pamatęs, kad man jau karšta bus, verčiausi nuo tos lopetos ir išsisukau koją — labai bru-dą bobą tuosyk patikau."

Tas karaliunas sako: "tai mano motina taip tave kan-kino." — "Ar tai tavo moti-na tokia biauri? Tai jau aš pas ją daugiau neisiu!"

Pamatė velnias kariuną ir nukuduliavo atgal į keplą, o

tas karaliunas sugrįžo atgal pas tėvą ir daugiau jau nē į rankas neēmė smuikos. (Nuo J. Ramanaucko, Ožka-balis—iš Dr. Basanavičiaus pasakų).

APIE KARALIAUS DUKTERIS IR DEVYNGALVĖ SMAKĄ

Buvo toks karalius, jis tu-rėjo tris dukteris ir vieną sunų. Išskaitė tom jo duk-terim plenietus, kad jas vi-sas tris nuneš smakas de-vyngalvis. Jau tos dukte-ris užaugo, jau į kiek metų, sykį išėjo jos visos į sodą pasivaikščiot; apie pietus iš-kilo vėjas ir nunešė visas tris.

Tas sunus labai jų gailėjo-si; jis turėjo tokį balną, kad ant jo sėda, be arkljo gali lėkt padangėm. Jis sėdo ant to balno, iškilo aukstyn ir lekia. Priėjo giria, per gi-rią jam nesmagu jot, jis ne-šasi ant pečių tą balną. Bet, beeidamas per giria, pama-tė gulint šmotą žėšor ir pe-šasi skruzdėlė, žiurkė ir va-nagas; sako: "ko jus čia raujatės?" — "Mes negalim pasidalyt šitą mėšą." Jis jiems padalino. — "Na, kad mums tiek daug gero pada-rei, mes ir tau padarysim," sako skruzdėlė, "aš tau pa-darysiu, kad tu galėtum pasiverst į skruzdėlę," o va-nagas sako: "aš tau padary-siu, kad tu galėtum pasi-verst į vanagą," o žiurkė sako: "tu galėsi pasiverst į žiurkę." Vienas kitam pa-dėkavojo, ir jis nuėjo.

Atėjo į tokį dvarą jau net penkioliktoj karalystėj; at-ėjo į pakajus, žiuri — sėdi jo seserys. Pamatė tos seserys, sako jam: "ko tu čia atvy-kai? gana mums prapolu-sių yra: kaip pareis mūsų po-nas smakas devyngalvis, tai tave sudraskys," o jis sako: "jus jo išsiklauskit, kur jo gyvastis — ar jis jums ne-pasakys?" Bet tik pakilo vė-jas, sudrėbėjo tie pakajai ir jau ateina smakas: neturi kur jį padėt, emė viena se-suo pavertė jį į vini ir įkišo į sieną. Atėjo smakas, sa-ko: "kad čia smirda žmogie-na?" o tos ponios sako: kas čia smirdės? rasi kur turi už žando kokią žmogaus kulį?"

Padavė smakui pietų — paėdė; po pietų sako: paieš-kok man galvą." Ta beieš-kodama klausia: "pasakyk tu man, kur tavo gyvastis kad tu toks drutas, tave nie-kas negali užmušt?" Sako: "mano gyvastis toli, giliai marėse ant salos yra jautis, tam jauty—karvelis, o tam karvely — kiaušinis, o tam kiaušiny — mano gyvastis."

Po tai pašneka, smakas išlėkė, o tas karaliunas sėdo ant to balno, išėjo ieškot to jaučio. Atplaukė ant tos sa-los, tą jautį perkirto pusiau, emė karvelis ir išlėkė; jis pasivertė į vanagą, tą kar-velį sudraskė, kiaušinis iš-puolė į vandenį, jis pasiver-tė į skruzdėlę, įlindo į van-denį pas tą kiaušini, emė griaužt, griaužt— pragriau-že šone skylutę — emė sma-la ir išbėgo ir tam smakui — galas, pastipio, o jis atėjo atgallos pas tas savo seseris, paėmė jas visas, pargabeno į tėvo karalystę. (Nuo Piju-šo Ivanaucko, Ožk.).

NARUŠEVICIAUS EILĖS

NAKČIA JUROJ AUDRA SIAUCIA

Nakčia juroj audra siaučia, Kyla bangos kaip kalnai, Didžiai baisios ir galingos, Tarsi koki milžinai. Bangos duksta ir putoja Atsimušant į krantus. Kas ten verkia, kas ten šaukia? Keno balsas toks rustus? Audra bangas tolyn varo, Jurės ima nerimaut, Tad pakyla, verkia—šaukia, Lyg norėdamos ką gaut. Širdis žmogaus nerimauja, Baimėj plaka taip skubiai, Lyg kad, rodos, mirtį jaučia Ir negal numirti ilgai.

GYVENIMAS IR MIRTIS

Kas yra, kas buvo, Tai mus neramina, Kas bus ateityje, To niekas nežino. Laimingo nei vieno Tarp mus nesimato: Viens turtą praranda, Kit's silpną sveikata.

istorinių vietų dar neuži-baigė. Jas kasa sistematiš-kai, negadinant nieko, ban-do atkast cielybėj viską ant kiek galima. Tokie atkasi-mai nors lėšuoja daug, bet kulturingos tautos neturētų gailėties ant jų pinigų, nes jie be galo svarbus. Per juos kaip per veidrodį visą žmonija gali pamatyti kelių tūkstančių metų gyvenimo bėgi.

Gyvenimo mūsų Keliai labai skirias; Prie tikslo vienodo Kiekvienas greit irias: Ar šiočiu, ar tokiu Keliu eit bando, Bet paprastą kelią Kapuosna atranda. Artojas ir ponas Ir vargšas žmogelis— Visiems jog nutruksta Gyvybės siulelis.

MEILINGA SVAJONE

Nakties tylumoje Mėnulis žiurėjo, Ant medžių lapeliai Nei viens nešlamėjo. Išėjau į lauką Ir ėmiau svajoti: Kur mano bernelis — Negaunu žinoti, Kodėl neatrašo Į mane laiškėlį, Kodėl neatsiunčia Meilingą žodelį? Gal neturi laiko Ir sunkiai kovoja Su tėvynės priešais Toli Lietuvoje... O, kaip aš norėčiau Jį vėl pamatyti Ir skausmą krutinės Aš jam apsaityti! E, kad aš turėčiau Sparnus paukštuzėlio, Lėkčiau atlankyti Brangaus bernuzėlio. Sustiprinčia dvasią, Kovoti padėčiau, Su juo už Lietuvą Numirti norėčiau.

MAUDYKIS IR BUK SVEIKAS

Sveikiausia gyduolė žmogui, tai gera maudynė. Gerą maudynę galima rast po numeriu—

3 Ledge Street,

Worcester, Mass. Dienos paskirtos Moterims ir Vyrams. Karštus vanduo ir puiki Rusiška pir-tis. Panaudokite ją savo sveikatai!

EKSKURSIJA LIETUVON

Rašo P. Bukšnaitis

1. ĮŽANGA

Kadangi daugelis "Amerikos Lietuvis" skaitytojų iškelavo Lietuvon su mano vedamąja Cunard Linijos ekskursija gegužės 30 (išplaukėme anksti rytą gegužės 31) ir kadangi tu ekskursantų daugelis vis dar linksmi svečiuojasi Lietuvoje, tai manau, kad čia likusieji jų draugai ir gimnės, o ypač tie, kurie ketina patys neužilgo Lietuvon keliauti, įdomiau, kaip vyko tai ekskursijai kelionė ir kokių išpuodžių gavo ekskursantai. Man, kaip tos ekskursijos vadui, visos kelionės smulkmėnos yra geriausiai žinomos, ir todėl aš galiu jas bešališkai aprašyti. Gaila tik, kad laikraštyje yra maža vietos tilpt viskam, kas ekskursijoje patiriama ir pamatoma. Todėl rašau galimai trumpoje formoje.

2. Išplaukimas

Pirkusius per "Amerikos Lietuvis" išleistuvę laivakortes visus keliaivius p. Paltanavičia ne tik tinkamai aprūpino, bet dar asmeniškai atlydėjo į New Yorką. Nors tą dieną buvo Amerikos šventė ir todėl truko kai kurių patogumų New Yorke, vienok keliaivai buvo kaip reikiant patarnauti ir linksmi susėdo laivan. Ekskursijos išleisti prisirinko tukstančiai žmonių — pilna prieklauskos stotis. Svečiai visi liuosai leidžiami į laivą, kur parodomai puikiai išrengimai visose klasėse.

O apžiūrėti laivą "Aquitania" yra labai įdomu, nes tai tikras plaukiojantis palocius. Jo ilgis yra suvirš 150 sieksnių, plotis suvirš 16 sieksnių talpa 45,647 tonų. Keliaivių gali imt 3001, o tarnybos turi 852. Tokios minios išmaitinimui imama kiekvienu išplaukimu 80 tonų mėsos, 15 tonų lašinių, 30 tonų žuvies, 19,112 paukščių, 4,807 svarų bulvių, 239,584 kiaušinius, 29,768 svarus cukraus, 12,562 svarų sviesto, 520 dežių obuolių, 625 dėžės apelsinų, 3,544 pušobuolius, 5,139 svarus surio, ir begalės kitokio maisto, neskaityt visokių gėrimų, nes "Aquitania" yra Anglijos laivas ir prohibicijos jame nėra, tad gėrimai nedraudžiami.

Tokiame milžiniškame laive išplaukė mūsų didžioji ekskursija Lietuvon gegužės 31 dieną, apie 4 valandą ryte. Mat vidunakty, kaip buvo ketinama, laivas neišplaukė delei vandens nupuilimo.

Kadangi po išleistuvių keliaivai buvo pavargę ir didžiūmoje apsvaigę, bei liudny atsisveikinimų kankinami, tai vidunakty visi sugulė į švarias ir patogias lovas, todėl išvažiavimo nė nematė. Kai pabudo apie 7 val. ryte, tai jau nei New Yorko, nei Amerikos krantų nebuvo matyt — tik vanduo ir dangus.

Papusrūčiavę ir šiek tiek prasiblaivę, ekskursantai pralinksmėjo. Kurie turėjo įsidėję iš namų "savo virtuosius," tai išmetė į juras,

nes laive galima visai pigiai gauti tikro, nedvokiančio ir gardaus "izopo." Taip įgaivę gero upo visi susirinko ant užpakalinio dēnio, tuoj sudarė didelį lietuvišką burį ir pradėjo debatus, kodėl taip greit krantų nematyt. Esą, tokioje lygumoje galima matyt šimtus mylių tolyn, o čia vos trejetą valandų pavažiavome — ir krantų nėra!

Tuos debatus išrišo mums įdomios skaitlinės paduotos kelionės knygutėse. Jos parodo, kad stovint ant vandens, akimis apie 5 pėdas aukščiau nuo paviršio, galima matyt pustrėčios mylios toli nuo 20 pėdų aukščio — 5 mylias; nuo 35 pėdų — 7 mylias; nuo 50 pėdų — 8 mylias; nuo 100 pėdų — 11 mylių. O kadangi "Aquitania" plaukia greičiu 25 mylių į valandą, tai krantų jau nebeamatoma po valandos nuo išplaukimo iš vietos.

3. Gyvenimas Laive

Susipažinimas ir susidraugavimas laive labai greitas. Tuoj susidaro grupės: vieni dainuoja, kiti juokus pasakoja, dar kiti kortomis lošia, a visokius žaislus žaidžia, tai vėl paveikslus traukia ir t.t. Kambariais naudojamosi tik miegojimui ir daiktų pasidėjimui. Šiaip laika praleist yra abelno salės, svetkambariai, skaitlykla, salionas, pianai ir t.t. Maudytis galima visuomet loviuose, ar po tekančia išviršaus sriove.

Kiekvienam keliaiviui tampa paskirta kėdė prie stalo ir valgiai paduodami švaroje ir tvarkoje. Valgių pasirinkimas įvairus. Galima valgyt tiek, kiek telpa. Dar ir vyno gaunama išsigert prie valgio.

Vakarais surengiami tai šokiai, tai judami paveikslai, tai kitokios pramogos. Nuobodaut ekskursantams visiška nelieka laiko.

Jurų ligos niekas nematė, nes laivo milžiniškas didumas neparodo jokio supimo, o ir oras tuo metų laiku labai gražus, tad laive visiškai nebuvo jaučiama, kad plaukiama vandėniu. Rodosi, sėdi kur nors kambaryje vestuvėse, ar baliuje, o čia viskas aplink linksma, smagu, oras tyras, dulkių nėra... Jokiose atostogose (vakacijose), jokiuose piknikuose negalima taip smagu ir malonaus laiko, kaip keliaujant per vandenyną su ekskursija!

Taip besilinksmindami nei nejutome, kaip laikas bėga, ir jau šeštą dieną pamatėme gražius Francijos krantus.

4. Cherbourgas

Sustojame Cherbourg se-redos rytą, birž. 6 d., perbėgę iš New Yorko iki čia 3,066 mylias. Dvidešimt mūsų ekskursantų palieka laivą ir važiuoja iš čia traukiniu į Lietuvą. Mat, iš Cherbourgo prieklauskos traukinys nuveža į Paryžių per 5 valandas. Iš Paryžiaus traukinys išeina 3:55 popiet ir atvažiuoja į Kauną 11:17 vakare ant rytojaus. Vadinas, 31 val. 22

minučių kelionės gelžkeliu. Tai greitas kelias į Lietuvą. "Aquitania" palikusi Cherbourg keliaujančius per Franciją pasazierius, patraukė skersai Anglijos Kanalo, kurio plotis čia yra 83 mylios, ir 4 val. po pietų mes jau atvykome į Southamptoną.

5. Southamptonas

Pamažu įslinkome į Southamptono uostą, palikdami dešinėje gražų Portsmoutho miestą, o kairėje Wighto salą. Laivą traukia į didžiulį doką, kur laukia jau ir gelžkelio traukiniai. Vadinas, nereikės važinėti po miestą su valizomis ir ieškoti stoties, kaip New Yorke.

Iš laivo išsodinama tvarkiai, paėliui. Doke muitinės viršininkai peržiūrinėja bagažus. Klausia, ar nesiveži saldinių, cigaru, fonografo recordų (plokštelių), nes už tokius dalykus mokamas Anglijoje maitas. Vienok jei vežiesi tu daiktų nedaug ir savo vartonei, tai maito nėra. Pav. vienas mūsų keliaivis vežėsi rankinį fonografą ir apie dvidešimt lietuviškų recordų, vienok maito mokėt nereikėjo, nes fonografas buvo vartotas (laive mums grojo), o recordai neangliški.

Rankinis bagažas (sunkiojo čia nežiurima) tapo greitai peržiūrinėtas ir keliaivai susodinti čia pat į traukinį, kuris už 1 val. 45 min. nuveža mus į Londoną (stotis Waterloo). Čia jau didžiausias jomarkas. Reikia saugotis, kad nepakrikt, nes maišosi tukstantinės minios. Išėję iš stoties sudedame rankinius bagažus į autotrukus (todėl reikia pirm išvažiavimo iš namų pribint prie visų valizų kortelės su savo adresu, kad pasikvili galėtum pažinti), o patys susėdame į didelius autobusus, kuriuose yra atsiuntusi Cunard Linija.

6. Londonas

Iš stoties važiuojame autobusais į hotelį per patį Londono centrą. Miesto įvairumas ir gražumas neapsakomas. Ne be reikalo iš visų pasaulio šalių žmonės važiuoja pamatyt Londono, mokėdami didelius pinigus. Mes gi pamatome jį už dyką.

Cunard Linijos kompanija duoda mums hotelius ir maitstą už dyką, kol laivas išeis iš Londono į Klaipėdą. O kadangi laivas turėjo išplaukt tik penktadienį, tai mums liko net dvi dieni pasisvečiuot po Londoną. Na, ir švečiavomės!

Mūsų vyrai tuoj surado, kur parsiduoda geriausias alus, o merginos ir moterys — kur puikiausios parėdų krautuvės. Jau tą patį vakarą išvaikšiojome visur po didžiausias gatves ir apžiūrėjome įdomesnes vietas. Tuoj jautėmės, lyg namieje esą.

Paklysti Londone nėra baimės, nes miestas nepainus, policininkai labai mandagūs, o vežėjai (taxi) labai pigūs. Jei paklydai, tai tik pasakyk hotelio vardą — ir nuvež už keletą centų.

Ant rytojaus Cunard Line atsiuntė didelius, gražius autobusus ir, susisodinusi

ekskursantus, pavėžino po visą miestą. Čia tai ir pamatėme visą Londoną! Gražių-gražiausių palociai, paminklai, puikiausios parkai, garsieji parlamento rūmai, bankai, bažnyčios — viskas mums teko pamatyt! Londonas — tai miestas, su kuriuo jokis kitas pasaulyje negali sulygti.

Penktadienį mus nuvežė autobusais į prieklauką, iš kur išeina laivas į Klaipėdą. Toji prieklauka visai netoli garsiojo Londono Bridge.

Tasai London Bridge nėra toks įdomus, kaip kad Brooklyno New Yorko tiltas. Jis yra žemas muros tiltas ir didieji laivai negali po juo palyt. Tik jis garsus tuo, kad per jį kasdien pereina ir pervaziuoja daugiau žmonių, negu per koki nors kitą tiltą pasauly. Mat upė Thames teka per miesto vidurį, tai London Bridge jungia abi miesto pusi pačiam centre. Daug įdomesnis žemiau upės kitas tiltas, vadinamas Tower Bridge, ties garsiuoju Londono kalėjimu.

Atvykę pas laivą radome atgabentus ir mūsų sunkiuosius bagažus, kuriuos patikrinę, sulipome į laivą "Baltara."

7. Laive "Baltara"

"Baltara" — tai gražus ir švarus laivas apie keturių tukstančių tonų didumo. Jis yra kurenamas aliejumi, turi visas tris klases ir talpina viso 492 žmones. Tvarka jame tokoki pat, kaip ir didžiuose laivuose: atskiri kambariai, geras patarnavimas ir t.t.

Išplaukėme 6 val. p.p. tad iki sutėmos turėjome progos pasidžiaugt, upe Thames, kuri pilna įvairių įvairiausių laivų, ir Londono vaizdais ant apiečių krantų. Tik temstant išplaukėme į atvirą Šiaurės Jūrą.

Jura rami. Svetimų žmonių visame laive vos keletas — kiti visi lietuviai. Nesant laive orkestros, mūsų viešas keliaivis (p. Gudas iš Newark, N. J.) išsineša ant dēnio savo fonografą ir užgroja lietuvišką šocą. Čia kad leisvis visi šokti, tai net grindys braška. Kiti burlin užtraukia lietuvišką dainą, tai net jura skamba!

Ir taip linksminomes visą laiką. Gražiausias šios kelionės galo laikotarpis — tai nedėdienis, kurio laiku pervaziavom. Kiel'o Kanalą.

Kiel kanalą, ar kaip vokiečiai jį vadina — Kaiser Wilhelm Kanal, iškasė Vokietija prieš pat karą, kad sutrumplintus vandenio kelionę apie Daniją. Kanalas kainavo arti 95 milijonų dolerių. Jo ilgis 61 angliška mylia, gylumas — 45 pėdos, plotis 150 pėdų. Abiem krantais tęsiasi puikiausios laukai, gražiausi ukiai, miškai, kai kur nedideli miestukai; skersai — keturi dideli gelžkelio tiltai. Sunku rast ką nors gražesnio už Kiel kanalą!

Nedėlvakary išplaukiame iš kanalo ir įeiname į Baltijos Jūrą. Čia vėl nei audrų, nei stipimo nėra. Aplink lankioja paukščiai ir kai kur matosi laivai. Keliaivai visi kolinksmiausiam upe, nes tokia kelionė nenuvargina

PASTANGOS PAŠALINTI KARUS

Niekad tur but žmonija taip netroško taikos ir tiek daug apie taiką nekalbėjo, kaip dabar, po didžiojo karo. Beveik kiekvienas tarptautinis politinis susirinkimas baigiasi karo pasmerkimu ir taikingumo pabrėžimu. Ypač Tautų Sąjunga, kuri specialiai savo tikslu pastatė taikos vykdymą ir saugojimą, daug rūpinasi taika. Žmonija stengiasi pasiekt taikos šiais budais: nusiginklavimu, tarptautinio saugumo patikrinimu, ginčų taikaus rėšimo nustatymu ir karo, kaip priemonės politikai, pasmerkimu.

Po karo buvo priverstos nusiginkluot nugalėtos valstybės: Vokietija, Austrija, Vengrija, Bulgarija, Turkija. Po tam ketino nusiginkluot ir karą laimėjusios valstybės. Prasidėjo nebajigiamos nusiginklavimo konferencijos. Jau aštunti metai eina priruošiamos nusiginklavimo konferencijos ir iki šiol dar neprieta prievisuotinos nusiginklavimo konferencijos sušaukimo.

Tik 1921—1922 m. penkių didžiųjų valstybių (Amerikos, Anglijos, Francuzijos, Japonijos, Italijos) konferencija Vašingtone šiek tiek apribojo didelių karo laivų statymą.

O visuotina jurose sausumoj nusiginklavimo konferencija vis dar teberuošiama. Buvo ketinama sušaukt šiomet, tačiau, kaip matyt, vargu bau galės tai pavykt.

Saugumo patikrinimo reikalui irgi iki šiol nieko nepasiekt. Tarptautinio visuotino arbitražo (trečiųjų teismo) ginčams riest klausimas irgi ne daug tepažengtas. Karas, tiesa, smerktas iškilmingai jau daug kartų.

Pernai dar vieną kartą T. Sąjungos visumos posėdis tai padarė. Tačiau juo labiau karas smerkiama, juo labiau visi ginkluojasi ir prie jo ruošiasi. Ginklavimuisi dabar po karui leidžiama nemažiau pinigų kaip ir prieš karą. Mat smerkiama tik puolimo karas, o apsigynimas, žinoma, laikoma ne tik leistinu, bet ir neišvengiamu dalyku.

Bet, maž ne visi kurai buvo vedami vis neva apsigynimo reikalui. Kas buvo puoliku ir kas užpultu didžijame kare—ginčijamasi dar po šiai dienai. Visi nori but tik užpultais. Užpuoliku nėra.

Lygiai metai tam atgal Amerikos Jungtinių Valstijų vyriausybė norėdama atnaujinti arbitražo sutartį su Francuzija, pasiulė visoms valstybėms pasirašyt sutartį, kurioj būtų šie nuostatai: 1) karas pasmerkiamas kaip politikos priemonė ir visi atsisako jį politikai vartot; 2)

nei vieno. Kai kurie išsireiškia, kad norėtų, idant kelionė dar ilgesnė būtų. Bet nori, ar nenori, o kelionė jau baigiasi. Antradienio rytą pabudę pamatėmė, kad mūsų laivas stovi prikiestas piro Lietuvos žemės kranto, Klaipėdos prieklaukoje.

(Seka užbaiga)

visi ginčai pasižadama riest tikta taikiomis priemonėmis.

Šitam pasiūlymui daug kas, ypač prancuzai, iškėlė nemaža priekaištų. Daugiausias buvo reikalaujama pažymėt, kad smerkiama tik puolimo karas. Prancuzai, kurie turi daug karo sutarčių, reikalavo aptart, kad sutartis nenaikina jau esančių sutarčių ir ypač tų pareigų, kokios išeina iš prieklausymo Tautų Sąjungai. Mat T. Sąjungos paktas (šitatai) nustato, kad tam tinkamomis aplinkybėmis prieš neklusnų narį gali but pavartota visos priemonės, neskiriant nė karo.

Po ilgų derybų pagaliaus neseniai susitarta ir visos didžiosios valstybės pasižadėjo sutartį pasirašyt. Nauja sutarties redakcija iš esmės palieka ta pati, tikta įžangoj iš dalies patenkinta prancuzų ir kai kurie kiti reikalavimai. Šitą sutartį pasirašo penkiolika didžiųjų ir mažesnių valstybių. Tarpe jų ir mūsų "geras kaimynas" Lenkija. Sutartis iškilmingai bus pasirašyta rugpiučio pabaigoj Paryžiuje, kur suvažiuos visų pasirašančių valstybių užsienių reikalų ministariai. Visos kitos valstybės galės prisidėt prie šitos sutarties ir pasirašyt vėliau. Ko galima laukt iš šitos naujos sutarties? Musų manymu ne daug. Visų pirma, sutartis leidžia apsigynimo karus. O juk visi veda tik "apsigynimo karus." Iširt ir nustatyt, kas užpuolikas, o kas užpultasis — nėra lengva. Jei susimušė du žmonės, tai paaukt teismam kiekvienas iš jų tvirtina, kad muštynes pradėjo kitas. Tik liudininkai gali tokį ginčą išaiškint. O kas

gali but liudininku, kai susimuša dvi tautos, kuri iš jų kalta?

Toliau, sutartis neliečia visų jau sudarytų sutarčių. Vadinas, jei lenkai pulty Rusiją, tai rumunai, turintieji sutartį su lenkais prieš Rusiją, nepaisydami nieko turi teisę lenkams padėt.

Be to, norint karus pašalint, reikia pirma teisingai sutvarkyt tautų santykius. Štai Lenkija pagrobė Lietuvos trečdalį su sostine. Žinoma, kad Lietuva griebsim ir turi griebtis visų galimų priemoniu, kad pagrobtas žemes atsiimtų. Štai lenkai pavergė dalį ukrainiečių ir gudų tautas. Argi pavergtieji nevertos karo, kad iš nelaisvės išsivaduo-tų? Štai vėl Vokietija nenori rašytis jokių sutarčių su Lenkija del sienų, nes tikisi, jog priskirtas Lenkijai buvusios vokiečių žemės šio-kui ar tokiu budu atsiims.

Štai vokiečių atstovas Kaune išdrįsta kreiptis į mūsų vyriausybę netgi prisidengdamas neva kitų didžiųjų valstybių autoritetu ir pataria mums but "nuolaidesniais" ginče su lenkais. Kitaip sakant, pataria Lietuvai išsižadėt Vilniaus, nes lenkai juk ne ko kito reikalauja. Vokietija žino, kas yra Vilnius ir koku budu Vilnia pateko lenkam. Bet ji nesikreipia Varšuvon ir nepataria lenkam gražint smurtu pagrobtas žemes.

Vokiečių valdžia tuo parodė, kad ji gerbia ne teisę ir teisybę, bet paiega. Taigi, kol paiega bus gerbiama, negu teisė ir teisybė, kol nebus tarptautinio teisingumo ir tautos stipresnės galės skriaust ir pavergt silpnesnes, tol nebus ir taikos, nepaisant visų sutarčių ir jokios kitos pastangos igyventint taiką nepadės. V.

(Iš "Trimito")

Svajonės angelas meilingas

Svajonės angelas meilingas,
Nekaltas, kaip giedras dangus,
Kaip vaizdas gražus, stebuklingas
Atėjo į mano namus.
Kaip brangų svetelį priimsiu,
Paskendęs piktybių tvane?
Nejaugi pakilęs atgimsiu,
Kaip jis prakalbės į mane?
Akyse jo matos šviesybė,
Šviesybė saulutės skaisčios,
O mano sieloje tamsybė, —
Nedrįstu prieit prie šviesos.
Žinau, tu ramus ir laimingas,
Žibi, kaip žvaigždė ant dangaus.
Aš žmogus didžiai nuodėmingas,
Kaip kirmin's ant žemės laikaus.
Žinau, jog tu nekenti pikta,
Aš nevertas tave matyt,
Mirties man angelas pritiktų,
Atėjęs gvyvė žudyt.
O, Angele Dievo atsiųstas,
Kaip kudiķį mane vaktuok,
Nebuk už nuodėmes man ristas, —
Pagelbos man ranką paduok!

J. Naruševikius

R u d u o

Dangus jau vėlei apsiniaukė,
Saulutė slepias už debesiu.
Paukšteliai vien's už kičo traukia
Ir tarias lėkt, kur šilta, šviesu.
Ant medžių lapai geltonuoja,
Atvėso žemė, upėj vanduo
Ir vėl pas mus jau atpuškuoja
Apsigyventi šaltas ruduo.

J. Naruševičius.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

(Foreign Language Information Service)

AMERIKOS NEGRAI

Suv. Valstijų negrai yra ainiai vergų atvežtų iš Afrikos į Ameriką. Gal niekad nebus žinomos tikros skaitlynės atvežtų negrų. Vieni rašytojai sako, kad šešioliktame šimtmečiu 900,000 negrų atvyko į Ameriką; septynioliktame 2,740,000; aštuonioliktame 7,000,000 ir suvirš 4,000,000 devynioliktame — iš viso apie 15,000,000.

Koloniališkoje dienoje juodi vergai buvo siunčiami į Vakarų Indijas. Dideli skaičiai atvyko čionais, kuomet Anglija gavo kontraktą išsiųst vergus 1713 metais.

Negrų istorija Amerikoje iki 1863 m. yra istorija vergijos. Senovishkoje dienoje negras buvo feodališkas vergas. Keli liuosi juodieji turėjo teisę balsuoti ir net apsidė su baltomis tarnaitėmis. Bet neužilgo pasirodė neapykanta ir negrai turėjo vien sau laikytis.

Su vergijos viešpatavimu pietuose, negras buvo šeimninko "privatiškas turtas." Šeimninkas galėjo jį parduoti arba kam atiduoti, jį galėjo paimt atmokėt skolas, perskirt nuo jo šeimos ir t.t. Nuo negro buvo atimtos visos žmogaus teisės, jis negalėjo legališkai apsisvest, negalėjo turēt turto, negalėjo pirkinēt ir padaryt kontraktus, ir negalėjo pasirodyt teismuose. Nebuvo pavelyta jiems pasimokint rašyt ir skaityt. Jų savininkai buvo jų vienintėliai teisdariai, ir galėjo juos mušt ir keliuose atsitikimuose mirtimi nubasaut.

Bet juodukai nepasidavė — negrai ne sykį sukilo devynioliktame šimtmečiu, bet be pasekmių. Turėjo įvykt kruvina Naminė Karė tarpe šiaurinių ir pietinių valstijų išnaikinti vergiją Amerikoje. XIV konstitucijos priedas priimtas 1868 metuose teikė pilietystę ir įstatymu lygią apsaugą "visiems gimusiems Suv. Valstijose arba naturalizuotiems."

Dviemis metais vėliaus, XV priedas tapo įstatymu, duodant lygias teises baltiesiems ir spalvuotiems piliečiams, draudžiant valstijas daryt skirtumą.

Mes negalime pavadinti negrus, kaip vadiname Amerikos indijonus, nykstančią rasę. 1910 m. buvo 9,828,000 negrų Suv. Valstijose. 1920 m. 10,463,000. Sulig 1920 m. cenzo, buvo 1,260,000 negrų Georgia valstijoje; 935,000 Mississippi; 900,000 Alabama; 865,000 South Carolina; 763,000 North Carolina; 700,000 Louisiana; 690,000 Virginia; 472,000 Arkansas; 450,000 Tennessee; 330,000 Florida. Iš viso, pietuose buvo 7,000,000 negrų. Kiti apsigyveno vidur-vakaruose, vakaruose ir rytuose.

Nuo 1920 m. negrai vyksta į rytinius industriališkus centrus. Ir 1920 m. New Yorke buvo 161,000; 136,000 Philadelphiaj; 113,000 Chi-

cagoje ir 109,000 Baltimorėj.

Augščiausio Teismo nusprendimu, negrų civilės teisės XIV ir XV konstitucijos priedo gvarantuojamos, buvo paliktos kiekvienai valstijai. Ir pasekmės to yra — pietinės valstijos vis žiuri į negrus kaip į vergus. Tenais neduoda negrams maišytis su baltais. Negrai negali lankyt baltųjų mokyklas, ligonbučius, knygynus ir panašias vietas.

Tenai paprotis draudžia negrams lankyt viešbučius, teatrus, ir net bažnyčias su baltais. Kaikuriuos pietinės valstijos vis turi "Jim Crow" įstatymus. Tas įstatymas reikalauja atskiras vietas negrams traukiniuose, gatvekariuose ir t.t.

Yra labai mažai juodų balsuotojų pietinėse valstijose, nes specialiai priedai priimti prie valstijų konstitucijų. Iki 1914 m. kelios pietinės valstijos turėjo taip vadinamą "Grandfather's Clause" konstitucionališką aprūpinimą, kuris davė žmogui teisę balsuoti tik su lyg jo protėvių stovio. Tas reiškia, kad tik ainiai visų žmonių, kurie 1867 m. galėjo balsuoti dabar gali balsuoti.

Kitos pietinės valstijos turi turto kvalifikacijas arba neaiškias "supratimo" (understanding) priedinius sakinius, t. y., balsuotojai turi suprast konstitucijos dalis ir paaiškint reikšmę, kuomet jų užklausta. Juokin-gas pasaka pranešta apie negrą iš Mississippi valstijos. Šis žmogus atsakė visus klausimus, bet kuomet jo užklausta "Ką reiškia eeny, meeny, miney, mo?" Jis atsakė — "Reiškia, kad Jūs Ponai neleisite man balsuoti."

Bet tuos visus reikalavimus ir visokius priedus pietinėse valstijose įvedė, kad tik sulaikyt negrus nuo balsavimo ir neduot jiems pileičių teisių. Ir todėl kaiku-riose vietose, pietuose, kur gyventojai yra juodi, apie 90 nuošimtis augusių piliečių negali balsuoti.

Bet tas padėjimas neegzistuoja visose valstijose. Su negrų vergijos išnaikinimu juodi piliečiai pradėjo užimt atsakomas vietas šios šalies gyvenime, 33 juodi vyrai sėdėjo Suv. Valstijų Kongrese.

Aiški permaina Amerikos negrų pasaulyje per pereinus dešimt ar penkiolika metų. Gal del Pasaulinio Karo — parinkimas milijonų į Amerikos kariuomenę, padidėjimas Amerikos industriališkos produkcijos; imigracijos laikinas sustojimas laike karės — gal tas viskas prisidėjo prie negrų išvykimo į šiaurius. Tokiu budu negrų problemas šandien nēr tik pietų problema. Negras pats bando išrišt savo problemą.

Nors ir negro gyvenimas yra sunkus pietuose, bet geresnis rytuose. New Yorke garsusis Harlem, į dešimt metų pavirto į tikrą negrų rasės tvirtynę — yra inte-

lektuališkas, kulturiškas ir finansiškas centras negrų Suv. Valstijose. Didesnė dalis Harlem (kuris randasi pats New York'o mieste) yra negrų rankose. Negrų pasaulio pulsas pradėjo atsigavint Harleme. Dabar reiškia daugiau negu tik "negrų distriktas," yra daugiau neg juostas — yra miestas mieste, turintis suvirš 175,000 gyventojų, kurie yra savininkai turto iki \$60,000,000 vertės, ir didžiausias juodų miestas Suv. Valstijose.

Negras jau pradeda produkuot. Jis mato save kaip vedėju ir čampionu visų pasaulyje juodų rasų, nors jis ir Harleme arba pietuose gyvena amerikoniškai.

Prezidentas Coolidge savo paskutiniame pranešime Kongresui turėjo tiek pasakyt apie negrus.

"Istorija niekur neužkorduoja tiek progreso tame pačiame laike, kiek atliko Suv. Valstijų negrai nuo Paliuosavimo Proklamacijos. Iš vergijos-jie pakilo pakol šiandien užima svarbias vietas apšvietoj, profesijose, moksle, agrikulturoje ir kitose srityse. Rokuojama, kad 50,000 negrų randasi valdiškose vietose, kuriems algų kasmet mokama iki \$50,000,000.

Tarpe garsesnių negrų matome — Booker T. Washington, garsus mokslininkas, Paul Lawrence Dunbar, poetas; Roland Hayes, dainininkas; Alain Le Roy Locke, negrų filozofas; Countee Cullen, poetas; Florence Mills, garsi dainininkė ir aktorė, Dr. du Bose — mokslininkas, ir daugybė kitų.

"DARBO POPIEROS" VAIKAMS

Sulig beveik kiekvienos valstijos darbo įstatymu nepilnamečiai vaikai norėdami padirbt vasaros laiku, kuomet mokyklos užsidaro, arba norėdami dirbt po kelias valandas į dieną mokyklos laiku, turi išgaut taip vadinamas "darbo popieras" pirm negu gali stot darban. Tuos sertifikatus išduoda paskirtas aficierius ir sertifikatas parodo, kad aplikantas fiziškai tinkamas dirbt ir kad turi pilnų darbo metų.

Paprastai mokyklos viršininkai išduoda sertifikatus nepilnamečiams dirbt. Taip vadinamas "employment" sertifikatas išpildytas su vardu darbdavio. Kitas darbdavys negali pasamdyt tą vaiką. Mokyklos aficierius turi persitikrinti, kad tas darbdavys, kuris minėtas darbo sertifikato prisilaiko, prie visų Valstijos Darbų įstatymų kaslink valandų ir darbo aprubežjavimo. Kaikuriuose valstijose darbdavys priverčia norintį dirbt pasirašyt po šiuo sertifikatu. Kitose valstijose tėvai arba prižiūrėtojas vaiko turi su juom nueit pas aficierių, kuris išduoda darbo sertifikatą. New Yorke valstijoje, kuomet vaikas kreipiasi prie mokyklos išgaut darbo sertifikatą jam duoda pilną fizišką egzaminą, tik ne New Yorke, Buffalo ir Rochesterio miestuose, kur yra tam tikslui samdomi regu-

liariški sveikatos aficieriai. Aficierius, kuris išduoda sertifikatą turi pasiųst kopiją fiziško egzamino darbdavui. Tinkamumo sertifikatas yra geras tik vieniems metams.

Illinois valstijoje darbo sertifikatą išduoda tik mokyklos viršininkas, arba jo paskirtas žmogus, arba kur nēr mokyklos viršininko, mokyklos komitetas paskiria žmogų šitą darbą atlikt.

New Hampshire valstijoje žmogus, kuris išduoda sertifikatą negali išduot pakol neperžiuri vaiko mokyklos rekordą, pasportą arba tinkamai išpildytą gimimo arba krikšto sertifikatą, arba iš miesto gimimo užrekdavimą, parodant gimimo dieną ir vietą, ir sertifikata nuo gydytojo, kuris parodo, kad aplikantas yra geroj sveikatoj ir gali atlikti darbą, kurį ketina dirbt.

Kitų valstijų įstatymai beveik vienodi. Išgaut "darbo" popieras reikia turēt tris dokumentus — mokyklos rekordą, metų sertifikatą ir sveikatos sertifikatą.

Visose valstijose apart Utah ir Wyoming, vaikas turi turēt mažiausia 14 metų dirbt fabrikuose ir kituose darbuose. Septynios valstijos reikalauja, kad vaikas turēt mažiausia 15 metų amžiaus. Apart to, 25 valstijos reikalauja, kad vaikai turi but 16 metų pirm negu gali dirbt kasyklose ir akmenų skaldinyčiose.

Maine, Michigan, Rhode Island, California ir Texas, nepilnamečiai turi sulaukt 15 metų amžiaus pirma negu gali dirbt; Ohio ir Montana, šešiolikos metų, kuomet Connecticut, Illinois, Indiana, Massachusetts, Nebraska, New York ir keliose kitose valstijose mažiausia turi turēt 14 metų.

34 valstijos aprūpina į valandų darbą dieną, arba 44 arba 48 valandų savaitę vaikams neturint 16 metų, ir 42 valstijos draudžia naktinį darbą.

Beveik visose valstijose vaikų darbo įstatymus patiprina mokslo reikalavimai del reguliariško darbo sertifikato nepilnamečiams. Tas reiškia, kad pirm negu vaikui gali išgaut darbo sertifikatą, jis turi darodyt, kad užbaigęs kiek reikalaujama klesų. 11 valstijų imant Kaliforniją, Indianą, Kansas ir Minnesotą, reikalauja užbaigimą septintos arba aštuntos klasos. Dešimt valstijų reikalauja užbaigimą šeštos klasos ir penkios valstijos reikalauja užbaigimą penktos klasos, ir t.t. Tik dešimt valstijų, ir tos visos valstijos randasi pietuose, netur mokslo reikalavimų.

42 valstijos reikalauja, kad jeigu vaikas neišpildė mokslo reikalavimus turi lankyt "Continuation" mokyklą. Tos mokyklos yra taip sutvarkytos, kad vaikas prieš arba po darbui gali jas lankyt.

New Yorke valstija pirm reikalavo, kad vaikas turėjo lankyt šitas mokyklas pakol sulaukia 18 metų, bet dabar reikalaujama tik iki 17 metų.

Kalifornija, Illinois, Ohio

ir dar 14 valstijų reikalauja priverstino mokslo iki 18 metų amžiaus; Michigan 17 metų; Connecticut, Massachusetts, Pennsylvania, Nebraska ir 8 kitos valstijos pakol sulaukia vaikas 16 metų amžiaus.

KNYGOS APIE IMIGRANTUS

1890 m. Jacob Riis, imigrantas iš Danijos, buvo pirmas aprašyt imigrantų koloniją Suv. Valstijose. Jo ta pirma knyga "How the Other Half Lives" net ir šiandien skaitoma ir yra populiariška. Vėliaus jis parašė daugiau knygų tarpe kurių randame jo gyvenimo aprašymą "The Making of an American."

John Palmer Gavit, autorius "Americans By Choice" nesenaį pagamino skaitymo kursą — "Amerikans From Abroad." Šį kursą išleidžia Amerikos Knygyno Draugystė. Jis pataria skaityt ne tik biografijas Charles Proteus Steinmetz, Joseph Pulitzer, Altgeld, iš Illinois, Michael Heilprin; bet gyvenimo aprašymus Andrew Carnegie, garsaus plieno karaliaus, Anna Howard Shaw, moterų vedėjos, Edward Bok, garsaus Amerikos laikraštiniuko, išradėjo Michael Pupin, garsaus muziko Damrosch.

Yra daug novelų apie imigrantus, bet p. Gavit panini tik kelias, tarp jų, matome Mary Antin's "The Promised Land," kuri perstato rusiškų žydų padėtį; Dhan Copal Mukerji "Cast and Outcast" apie rytinius žmones.

Foreign Language Information Service pagamino pamfletą po vardu "The Immigrant Portrayed in Biography and Story," ir jon paduota apie septyniadesimt knygų apie imigrantus, tos pasakos perstato imigrantus, imigrantų gyvenimą, jų svajones, patyrimus, ir t.t. Surašas neįima vertimus iš svetimų kalbų į anglų kalbą. Beveik tos visos knygos yra imigrantų parašyto apie imigrantus čionais Amerikoje. Čionais paduosime vardus kelių, kurios p. Gavit nebuvo minėtos. "The Invaders" autorius Frances N. S. Allen, perstato lenkų ir airišių kovas su seneniais Naujos Anglijos gyventojais.

"Around the World in New York," autorius Konrad Bercovi, perstato syriščių, graikų, žydų, italų, ispanų, vengrų ir kitų tautų gyvenimą New Yorke.

"O Pioneers!" ir "My Antonia" autorius Willa S. Cather, aprašo Nebraskos švedus, čekus ir slovakus.

"Moon Harvest" autorius Guisept Cautela, "Temper", autorius Lawrence H. Conrad ir "The Unbidden Guest" autorius Silvio Villa, aprašo italus.

Bet viena iš įdomiausių knygų, "Life Stories of Undistinguished Americans," kurios autorium yra Hamilton Holt. Jis perstato Chicagos "stock-yard" lietuvių, lenkų siuvėją, italą kurpi, graiką pardavėją, švedą ukininką, francuzę siuvėją,

vakietę slaugę, airę tarnaitę, syrietį raštininką, ir kelis kitus.

Šiomis dienomis labai daug naujų knygų pasirodo apie visokius imigrantus ir jų visus problemas, ir yra labai sunku visus surinkt.

ŠIS-TAS

SAUŽUDYSTES epidemija laikosi Austrijoje sumasiant visų kitų šalių sauzudysčių rekordus. Laike pastarųjų šešių mėnesių 1530 žmonių atėmė sau gyvybes. Tai yra pastebėtinai aukštas skaitlius turint omeny, kad visos Austrijos gyventojų skaitlius neviršina New Yorke skaitliaus. Iš tų 1530 sauzudysčių 289 atsitikimai paėjo nuo šeimininių aplinkybių, 275 iš nusiminimo, 160 nuo neišgydomų ligų, 160 nuo nepavykusios meilės, 130 nuo nesveiko proto, 146 nuo bedarbės, 36 nuo rupeščio deliai nepasisekimų ir 400 iš nepatirtos priežasties. Tarpe jaunuolių sauzudystės taipgi auga, 36 mokiniai nusižudė gavę menkus mokslo laipsnius. Tačiau Austrija prieš paskaulinį karą, kuomet skaitliavo 50,000,000 gyventojų, 1913 metuose turėjo vos pusę tiek sauzudysčių negu dabar. Mano, kad pokarinis užsitęsusių blogas padėjimas išsukė tiek tragedijų. Per tą laiką daug žmonių subankrutino, pavargo ir neteko užsiėmimo.

BEN-HUR kinematografų filmų perstatymas lešavo studijai net \$4,000,000. Tai yra aukščiausia kainuojanti pasauly filmų produkcija. Del jos pastatymo reikėjo 150,000 žmonių. Dirbo ją per tris metus.

SUBMARINAI vos retkarčiais visiškai pasineria. Daugiausia jos plaukia su periskopu, matomu ant vandens paviršiaus.

AMERIKA turi daug dieninių laikraščių. Apart leidžiamų čia, Suv. Valstijos dar turi 50 dieninių laikraščių šiose šalyse: Alaska turi 6 laikraščius; Hawaii 6; Filipinai 20; Porto Rico 10; Kanalo Zona 3; Virgin salos 5; Guam, Amerikos Samoa, Wake ir Midway salos neturi laikraščių.

NEW YORK aktorė Helen Broderick turi taip gražias rankas, kad ji gavo \$2500 kartu su pakvietimu atvykt į Paryžių pozuot del skulptoro grafo de Vittorio, kuris daro Motinos Dievo stovyklą.

RUDENY 1926 metuose broliai Zuckerman arti Stockton, Cal. rekordavo užuogimą 1001.07 bušelių bulvių ant 9 akrų žemės, kas išeina 111 23 bušeliai ant akro. Tai yra didžiausias bulvių derlius kada nors rekorduotas.

ORAS prie pietinio žemės ašigalio yra šaltesnis negu prie šiaurinio. Priežastis to yra, kad pietų ašigalis randasi kalnuotoj apielinkė, o šiaurės turi vandens paviršų.

PIANISTŲ rankos per nuolatinį jų mankštinimą įgauna daug iegos. Prispaudimas klavišių skambinant "fortissimo" arba garsiausiai, pianistas turi padēt kartais ant vienos klavišos 5-6 svarų spaudimą. Prie akordų iega spaudimo turi but dar didesnė arba ta pati išsklaidinta ant akordo tonų. Paderewskis, sako, kad turi tiek iegos rankose, kad vienu pirštu sulenktos kaip skambinimui rankos gali praskelt pusės colio storio stiklą.

JAPONIJOS moterys niekuomet per daug nesutunka. Nežiurint, kad jos maitinasi daugiausia ryžiais, kurie turi savyje daug krakmolo ir tukina, jos nedaleidžia save prie per didelio svarumo. Jos labai dažnai moudosi karštam vandeny, apsiplauant šaltu vandeniu, kas labai pagelbėjo užlaikymui lygaus svarumo.

DR. MARIO PONZO vedėjas beprotnamių ligoninės, miesto Aleksandria, Italijoje, atrado naują budą, kaip galima greičiau užmigdyt ligonį. Sulig jo patyrimo, jeigu žmogus kenciantis nuo nemiegojimo gulės tamsiam kambary ant juodų lovos apvalkalų, tai užmigs daug greičiau negu ant baltinių. Tamsiai pataisytam kambary labiausia neramūs ligoniai apymsta ir užmiega.

SPICBERGEN sala pirmiausia manyta, kad yra dalis Greenlandijos ir kaipo tokia buvo Danijos pasisavinta. Vėliau rasta, kad tai yra nepriklausoma sala formaliai paimta Anglijos 1614 metais. Pastaruoju laiku Norvegija, Švedija ir Rusija veržėsi už jos savybę. Galutinai Norvegija gavo Spicbergeno salą Paryžiaus sutarty, 1920 metų.

VOKIETIJOS submarinas Deutschland atplaukė į Ameriką, 1916 metais. Beveik visą kelionę jis atliko plaukiant ne po vandeniu, bet viršuje jo. Iš apie 3800 mylių jis plaukė pasineręs vos 90 mylių.

DAUGIAUSIA deimantų išperka Suv. Valstijos. Viena trečdalis visu brangakmenų yra šios šalies nuosavybė.

DIDELES Egipto piramidės šiais laikais gali but gana lengvai ir greitai pastatytos. Portlando Cemento susivienijimas sako, kad su dabartinėm mašinom ir medžiaga keletas žmonių pastatytų 30 ar 40 didžiausių piramidų bėgy vienu metu.

PAPRASTAS vyro žingsnis turi 30 colių ilgio.

SUV. VALSTIJŲ pašto departamentas pereiniais metais turėjo \$28,914,716.05 deficito.

JUOZAS J. DIRSA
Lietuvis Graborius
OFISAS: 212 MILLBURY ST.
Tel. Park 2756
Gyvenimo vieta—194 Millbury St.
Cedar 4953 (3-klas aukštas)

RIALTO TEATRAS

MILLBURY STREET
TRECIAJASIS — Vera Reynolds
veikale "The Main Event," su
Eudopu Schildkraut ir Julia
Faye, Noah Beery ir Edith
Chapman, veikalas "Marked
Men" su visom žvaigždėm.

GRAHAM LAIDOTUVIŲ NAMAS
838 MAIN STREET
Specialės Laidotuvės \$125
Specialės Laidotuvės su
Neuinaikinamu karstu, \$314

Išbando Akis
delei akinių
Vėliausias Mados
Aplarymas
Pope Optical Co.
A. R. Barker
397 Main Street
Kampas Mechanic St.

WORCESTERIO
PENKIŲ CENTŲ
BANKA
316 Main Street
Idėjimai eina ant intereso
pirmą biznio dieną kiekvieno
mėnesio.

WILL DEGUTIS
15 ENGLEWOOD AVENUE,
Worcester, Mass.
Telephone Cedar 6126-M.
Darome kontraktus ant naujų
namų ir taisome senus iš viršaus
ir iš vidurio.

ANDRESON ANI
PATTERSON
Urminiai pa
davėjai Moxie
Coca-Cola
Welch's Grape
Juice, Hire's
Root Beer
Cherry Smash
Išdirbėja
ir pardavėja saldumynų, saldumynų,
grazių skrynelių, vėsių, sirupų ir
orangeade.

GEO. BOEPPLE CO.,
INC.
600 Millbury Street
DESRŲ GAMINTOJAI
Išdirba dešras tikrai lietuvišku
būdu.
PARK 1489 PARK 1495

LEDAUNĖS
ŠALDO
ŠI PIENA
Būna šviežias tris die
nas. Jeigu reikės pieno
ar smetonos, pašaukit:
MAPLE 3677-W
CEDAR 5319-J
J. Boucher & Sons
15 DIVISION ST.

George Wiegert
Company
Išdirba Aukštos Rušies Deš
ras, Rukytas Mėsas, ir Kum
pius.
275 Greenwood St
Worcester, Mass.
Tel. Cedar 8972

Vietos Žinios

Amerikos Lietuvis piknikas.
Pereitą sekmadienį atsibuvo
Glastonbury, Conn. "Amerikos
Lietuvis" ruošiamas metinis
piknikas. Nepaisant šlapio oro,
į pikniką susirinko geras burys
"Amerikos Lietuvis" skaitytojų
ir rėmėjų iš Connecticut valstijos
ir kitų vietų. Visi maloniai
važiavo į šį populiarišką pikniką
ir linksmai praleido laiką. Ant
pikniko grojo Worcesterio Lie
tuvų Benaš po vadovyste Juo
zo Bludžiaus. P-lė Valentina
Paltanavičaitė pavadavo per
pikniką poną Bludžių ir užėmus
jo vietą vedė beną, kas labai pa
tiko susirinkusiai publikai. Šo
kiam griežė puikiai išlavinta p.
S. Norkevičiaus orkestra iš
Hartford, Conn. Piknikas pa
vyko labai gerai, suliginant su
taip nepatogiu piknikui oru.
"Amerikos Lietuvis" adminis
tracija širdingai dėkuoja visiem
prisdėjusiem prieš surengimo
šio pikniko, savo darbu taipgi
visiem svečiam už malonų atsi
lankymą. "A. L." Adm.

S.L.A. 318 kuopos susirinki
mas perkeltas nuo 2-ros ant 9
tos rugsėjo. Jaunuolių choristai
malonėsite visi pribut. Jeigu tą
dieną lytų, tai piknikas bus per
keltas ant 3 rugsėjo. Kviečia
visus 318 kuopa. J. M.

Pranešimas šv. Liudviko Kar
aliaus Draugijos nariams. —
Gerbiamieji viršminėtos draugi
jos nariai, mūsų ateinantys su
sirinkimas, kuris pripuola rug
sėjo 3-čią dieną yra perkeltas.
Tad susirinkimas įvyks antra
dieny, rugsėjo 4-tą dieną, nes
pirmadienį bus šventė, "Labor
Day." Malonėkit šį pakeitimą

VISŲ ŽINIŲ. Kas norite gerų mal
kų, šviežių kiaušinių, gardžių obu
lių, arba kokiu nors daržoviu, gali
te gaut pas mus. Parašykite atvir
tutę ar laisva telefonuokite. Kaz. Ker
belis, R.F.D., 423 Shrewsbury, Mass
Telefonas Shrewsbury 54.

LIETUVIŠKAS
DIDYSIS
SAPNININKAS
galima gaut Amerikos Lietuvis
Knygynė.
Su minkštais aparais..... 75c.
Su kietais aparais..... \$1.00

Amerikos Lietuvis,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

JOS. ZUROMSKIS
ELECTRICIAN
WIRING and REPAIRING
for
Motors—Fixtures—Water
Pumps
Tel. Park 5452 Tel. Cedar 7336

Mahoney ir Moynihan
ADVOKATAI
320 Slater Building,
Worcester, Mass.

JOHN C. MAHONEY,
JOHN MOYNIHAN:
Tel. Park 92
Park 2319

DR. J. C. LANDZIUS
(Seymour)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas ir gyvenimo vieta
viršuj Sidlausko aptiekos
373 Broadway kampas E. Street
South Boston, Mass.

George Wiegert
Company
Išdirba Aukštos Rušies Deš
ras, Rukytas Mėsas, ir Kum
pius.
275 Greenwood St
Worcester, Mass.
Tel. Cedar 8972

Linksmą žinią mums parnešė
Iš už jūrų didžio miesto—
Holandijos Amsterdamo,
Kaipo čempionė plaukimo.
Sušuko visa žmonija,
Nes laimėjo mūsų Albina:
Valio! mūsų Albina, valio!
Nepamirš tavęs niekad.

Tas parodo, jog jaunimas
Gražiai elgėsi kaip Albina—
Parodo vaisių darbštumo:
Vis Pirmyn, pirmyn, pirmyn!
Džiaugės labai visa tauta,
Jog tarp mūsų yra viena
Lietuvių tautos mergelė,
Kuri tautai garbę teikia.

Štai sustojo į liniją,
Laukė žodžio pradėjimo,
Kaip tik šuvis umai trenkė
Mūsų Albina smarkiai plaukė.

Štai netoli jau pabaiga,
Vis smarkiau plaukė mergelė;
Mūsų Albina smarkiai laikos,
Jau pabaigti kelios pėdos.

Visa tauta labai džiaugias,
Jog Albina garbę gavo—
Taigi, broliai ir sesutės
Sušukim: Valio! Albinai.

Parasė J. Lukoševičius.
REIKALINGAS Darbininkas dirbt
prie didelės ukešės Darbas nuolati
nis, atlyginimas \$40. į mėnesį ir
daugiau, jei patyrs darbininkas.
Del platesnių žinių kreipkitės—
J. ZUBRISKIS,
(35-38) Goodman, Wisconsin.

Pirmas
Lietuviškas
Graborius
Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automo
bilius Vestuvėms, Krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės
šiuo adresu:
MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

Nėra Kito Tiesesnio Kelio Į Lietuvą
arba Iš Lietuvos Į Ameriką Kaip Per
Klaipėdą
ANT
BALTIKOS AMERIKOS LINIJOS
Važiavimas su vienu iš B.A.L. laivų per Klaipėdą prie dab
artinųjų aplinkybių yra malonus ir visai kelevių nevargina.
KODEL LIETUVIAI VAŽIUOJA ANT ŠIOS
LINIJOS?
1) Nepertraukiama kelionė iš porto į porta.
2) Nereikia trankytis geležinkeliais po svetimas šalis.
3) Lietuviškai galima susikalbėti su laivo patarnautojais.
4) Geras vaigis ir mandagus patarnavimas.
5) Kasdieną judami paveikslai ir koncertai.
6) Išpildomi laivo orkestros, įvairūs žaislai, šokiai ir t.t.

KAINOS
IŠ KAUNO
Trečia Klesa
\$125.
Valdžios Taksos
Ekstra
KAINOS
IŠ KLAIPĖDĄ
Trečia Klesa \$107.
I abi pusi— \$181.
Turistinė 3 klesa
(arba buvusi II)
klesa — \$122.00
I abi pusi \$203.50

Išplaukimai laivų Iš New Yorko:
"ESTONIA" ————— Rugsėjo (Sept.) 1
"POLONIA" ————— Rugsėjo (Sept.) 8
Su įvairiomis žiniomis Kreipkitės į Vietos Agentą ar į
Bendrovę:—
BALTIC AMERICA LINE
8 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.
Union Trust Bldg. Pittsburgh, Pa.
315 So. Dearborn Street, Chicago, Ill.

ANT RANDOS
ANT RANDOS Sešių kambarių na
mas ir garadžius už \$25. mėnesinės
randos. Šis namas yra ant 564 Mill
bury gatvės. Kreipkitės —
McINTYRE,
13 View St. Tel. Cedar 8581—J.

DARBININKŲ
KOOPERATYVIŠKA
KEPKYKLA
Iš 106 Water Street, persi
kraustė naujon vieton, kampas
Water ir Harrison gatvių. Šioji
naujoji kepykla buvo atidaryta
dvi savaitės atgal. Prašom atsi
lankyt ir pasižiūrėt, nes yra viena
iš gražiausių kepyklų Worcestery.
Čia galima nusipirkt ne tik lie
tuviškos duonos, bet ir visokių
gardžių pyragaičių, pajų, ir pyra
gų. Atsilankykite į šią moderni
šką, ir higienišką kepyklą.

Workmen's Circle
Cooperative Bakery,
96 WATER STREET,
Worcester, Mass.

Seymour Laundry
Company
Savininkas E. Slavickas
Išskalbia visos savaitės žlugta
kuogražiausiai, už \$1.00. Geras,
švariai išskalbia drabužius ir pri
stato į namus. Lietuviška skalby
kla.
5 SEYMOUR ST.,
Tel. Park 314 Worcester, Mass.

Ofiso tel.: Park 3491
ADVOKATAI
Barkus ir Abodeely
725 Slater Building
Worcester, Mass.
IGNAS J. BARKUS
101 Sterling St. Maple 4964
Michael N. Abodeely
71 Suffolk St. Cedar 6771

Pranas J. Bublys-Bobblis
LIETUVIŠKAS ADVOKATAS
638 Slater Bldg.
Tel. Park 2939
Namai, 51 Harlem Street,
(kampas Sterling St.)
Tel. Cedar 1768-M. Worcester, Mass.

Ernest Z. Brodeur
Mėsos, Daržovės ir Vaisiai
Park 6078 — Tel. — Park 7627
86 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.

ANTANAS J. MILLERIS
Lietuvis Advokatas
406 Slater Building,
Worcester, Mass.
Telefonai Park 2240, 4274 ir 4381
Peter Brothers
ANGLIS
MALKOS ir LENTOS
161 Washington Street,
Worcester, Mass.

DR. TESSMER
Dentistas
306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)
Tel. Park 3310

BEN. MENDELSON
ADVOKATAS
ir registruotas notaras Lietuvos
atstovybėje. Atlieku visus legali
škus darbus kaip Amerikoje taip ir
Europoje.
390 Main St., Room 931-932.
Worcester, Mass.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Rankų, Kojų,
Nugaros skaudėjimą, Šaltį, Rankų,
Kojų, tirpimą. Dursuli, Galvos skau
dėjimą, ir taip visokius skaudėjimus
(tik ne rons).
Tukstančiai žmoniu yra išgyde o
milijoni dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek
vorta aukso, kiek ji pati averia su
žiz naudos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00,
ir 10 centu extra už persiuntimą.
Klauskite pas aptiekorius teip
DEKEN'S NEW DISCOVERY
OINTMENT.

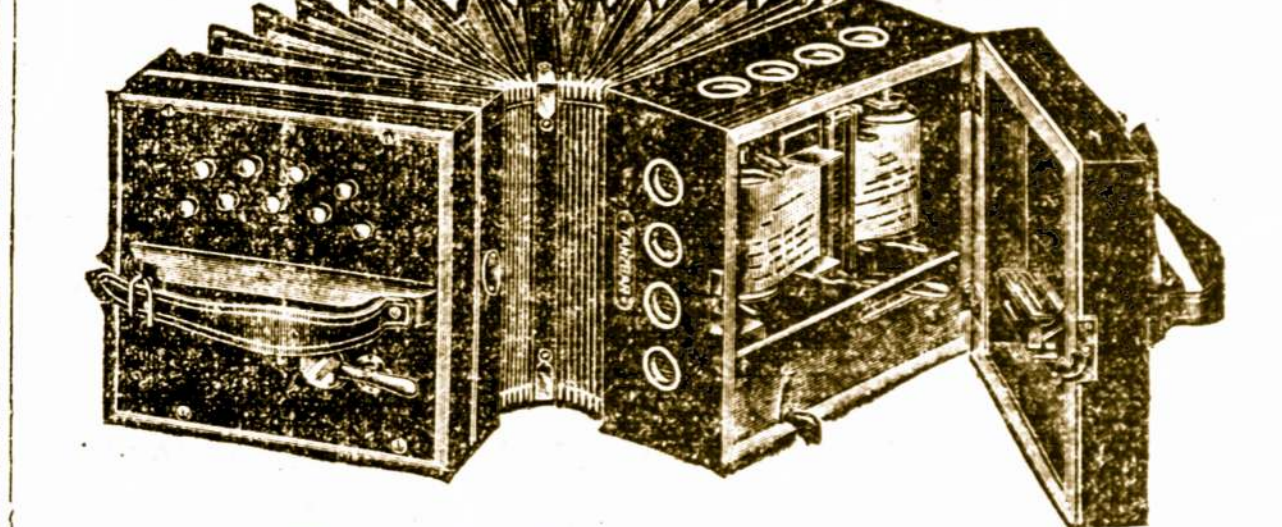
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Sekretoryste . . Rokundu Knygvedyste
Pramonės Valdymas — Stenografija ir Rašymas
Mašinėle.
Kursai jauniems vaikiniams ir merginoms padėla pasiekt vyriausy
bės vietas.
42 tras metas prasideda Rugsėjo Atą
MOKSLAS VAKARAIŠ PRASIDEDA NUO RUGSĖJO 10 DIENOS
Specialistai Mokytojai — Puikus Mokslo Ruimai.
Biuras dykai suranda darbus Baigiantiems ir Studentams.
Užkirkite, Rašykite, ar telefonuokite del katalogo—
Becker College
Of Business Administration and Secretarial Science
Founded 1887
98 Front Street Park 335 - 336 Worcester

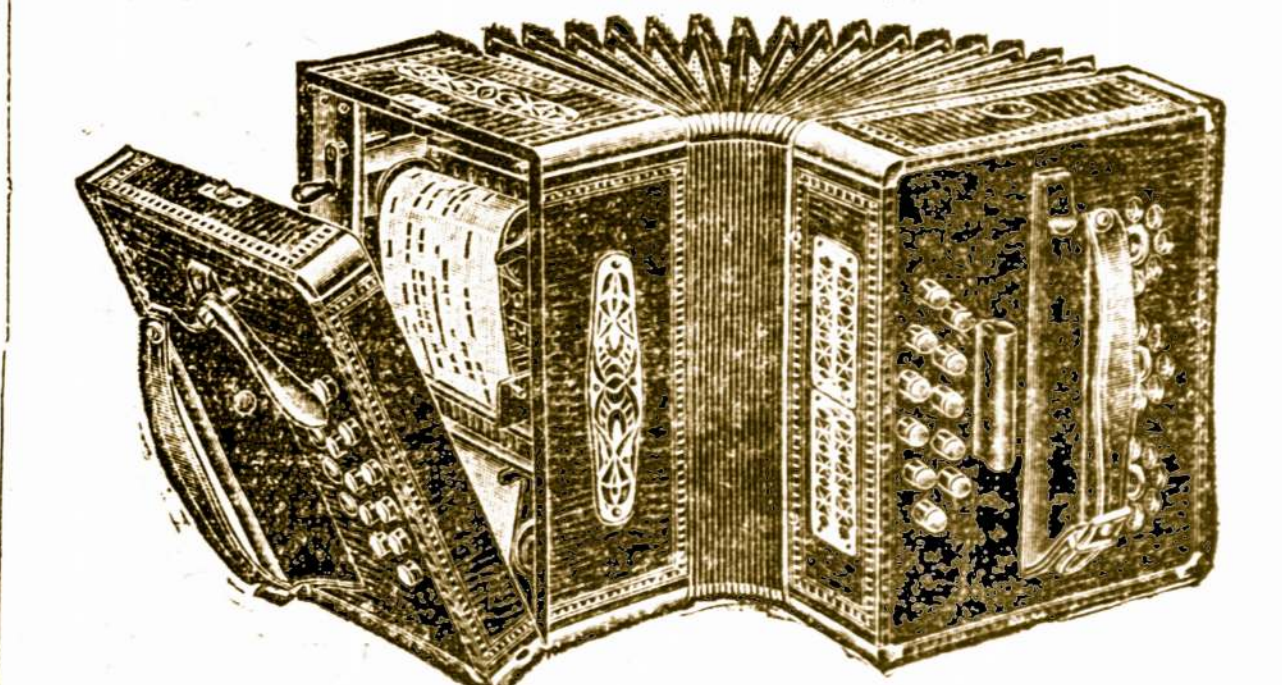
Visus Speciališkus Vaistus ir Pirmiaus
Išpildytus Receptus Budrevičiaus Vaisinėj
Dabar galima gaut pas—
Vernon Drug Co.
J. P. Buyniski, vedėjas
98 MILLBURY ST. — "LIETUVIŠKA APTIEKA"

KOMERCIJOS IR FINANSŲ MOKYKLA.
NORTHEASTERN UNIVERSITY
WORCESTERIO Y.M.C.A. DIVIZIJA
Kursai vyrams ir moterims patogiose vakaro valandose.
ROKUNDŲ KNYGVEDYSTĖ—VALDYMAS—ADMINISTRACIJA
B.B.A. ir M.B.A. Laipsniai teikiami
Pilnas programos pramonės vedimo prisiengimui. Mokykla prasidės
RUGSĖJO 24-tą DIENĄ. Galima prisirašyt dienomis arba
vakarais.
REIKALAUKIT KATALOGO
766 MAIN STREET TEL. PARK 4335 WORCESTER, MASS.

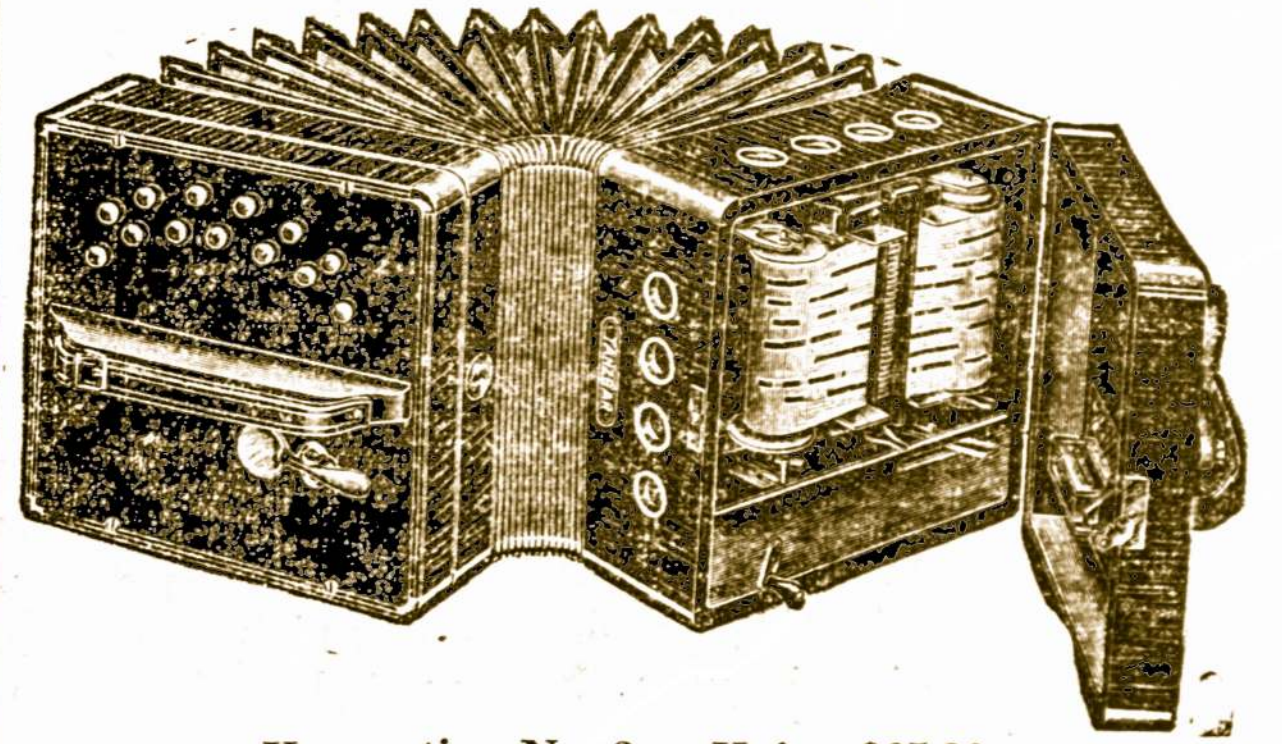
NAUJIENA! NAUJIENA!
Automatiškos Koncertingos Grajina su
PERMAINA VOLELIŲ.
Grajik šitą stebuklingą išradimą visai nežinodamas mu
zikos. Grajisi gražiausius šmotus muzikos. Viską ką
turi padaryt, tai tik permainty voleli, panašiai kaip ir ant
piano. Daug linksmybės, daug grožybės.
KONCERTINOS PARTRAUKTOS IŠ VOKIETI
JOS. Šitos koncertingos pareina trijų kokybių ir didu
mo:—

Koncertina No. 1. Kaina \$35.00

Koncertina No. 2. Kaina \$45.00

Koncertina No. 3. Kaina \$65.00

"Amerikos Lietuvis" skaitytojams bus parduodamos 5-
tu nuosimėiu pigiau. Rašykite ir pinigų siųskite ant šio
adreso:—
M. PALTANAVIČIA
14 Vernon St. — Worcester, Mass.